

FÜZESABONYI
HÉTSZÍNVRÁG ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

3390 Füzesabony, Honvéd út 21.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Legitimációs eljárás - az érvényességet igazoló aláírások	
Intézmény OM- azonosítója: 202616 Igazgató: Marót Csilla Igazgatói jóváhagyás határozatszám: PH. Igazgató aláírása	
...../2025. határozat számon elfogadta a nevelőtestület nevében: aláírás	Vélemény nyilvánítók: Szülői Közösség nevében: aláírás
.....határozat számon jóváhagyta Füzesabony Város Képviselő-testülete, mint fenntartó PH. Nagy Csaba polgármester	
Az elfogadott Pedagógiai program kihirdetésének napja: 2025. augusztus 31.	

A dokumentum jellege: Nyilvános

Megtalálható: az igazgatói irodában és az intézmény weboldalán (<https://hetszinviragfabony.webnode.hu/>).

Hatályos: 2025. augusztus 31. Érvényes: A kihirdetés napjától visszavonásig

Iktatószám:/2025.

Tartalomjegyzék

I. Bevezető.....	4
A Pedagógiai Program jogszabályi háttere:	5
Az intézmény általános adatai	6
II. Gyermekkép, óvodakép, küldetésnyilatkozat	8
III. Az óvodai nevelés feladatai.....	14
3.1. Az óvodai nevelés célja és feladatai.....	14
3.2. Egészséges életmódra nevelés.....	15
3.3. Az érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés	18
3.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	21
IV. Az óvodai élet megszervezésének elvei	24
4.1. Személyi feltételek	24
4.2. Tárgyi feltételek	26
4.3. Az óvodai élet megszervezése.....	27
V. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai.....	35
5.1. Játék.....	35
5.2. Verselés, mesélés	37
5.3. Ének, zene, népi játék, tánc	39
5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	41
5.5. Mozgás	43
5.6. A külső világ tevékeny megismerése	46
5.7. Munka jellegű tevékenységek	51
5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	54
VI. Gyermekvédelem	61
VII. Az intézmény integrációs programja	62
VIII. Az óvoda kapcsolatai.....	63
A pedagógiai munka dokumentációi.....	66
Intézményi önértékelés, TÉR eredményesség, pedagógus továbbképzés, pedagógusminősítés	67

I. Bevezető

Ez a dokumentum az óvodánkban folyó nevelőmunka céljait, feladatait fogalmazza meg.

Intézményünk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépéséig.

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család, a mi feladatunk az, hogy minden gyermek számára egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelést biztosítsunk.

Az egyéni bánásmód elvét alkalmazva csökkentjük a fellelhető, érzékelhető hátrányokat, nem adunk helyet semmiféle előítéletnek.

Az óvoda programja önállóan készített program, de figyelembe vettük az elfogadott és adaptálható óvodai programokat is.

A Pedagógiai Program jogszabályi háttere:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- 363/2018. (VII.25.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásról
- 2024. évi XXX. törvény a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata

Az intézmény általános adatai

A hatályos alapító okirat kelte, száma	40.052-37/2024.
Fenntartó neve, címe	Füzesabony Városi Önkormányzat 3390 Füzesabony, Rákóczi út 48.
Irányító szerve	Füzesabony Városi Önkormányzat 3390 Füzesabony, Rákóczi út 48.
Az intézmény hatályos alapító okirat szerinti neve	Füzesabonyi Hétszínvirág Óvoda és Bölcsőde
Az intézmény székhelye, neve, címe	3390 Füzesabony, Honvéd út 21.
Bölcsőde tagintézmény címe	3390 Füzesabony, Honvéd út 20-22.
Az intézmény képviselőjére jogosult	Marót Csilla igazgató
Az intézmény csoportjainak száma	6 óvodai csoport 3 bölcsődei csoport
Az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszám	óvoda: 150 fő bölcsőde: 42 fő
Alapító okirat szerinti ellátandó feladatai	Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai Gyermekek bölcsődei ellátása
Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, ellátása	Enyhe értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű, a mozgásszervi, érzékszervi, középsúlyos értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő vagy halmozottan fogyatékos gyermek.
E-mail cím	hetszinvirag.fabony@gmail.com
Weboldal	https://hetszinvirag-fabony.webnode.hu/
A fenntartó által engedélyezett napi nyitvatartási idő	11 óra 6 órától 17 óráig
A gyermekek nevelése során igénybe vehető szakemberek	Füzesabony-Szihalom Szociális Család- és Gyermekjóléti Központ

	Cím: 3390 Füzesabony, Ifjúság út 17. Tel.: 36/542-284; 20/340-4598 Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Füzesabonyi Tagintézménye 3390 Füzesabony, Rákóczi út 37. Telefon: 30/7838-057
Az intézmény alapítványa	Füzesabonyi Hétszínvirág Alapítvány számlaszáma: 11739023-20020282 adószáma: 18589506-1-10 kuratóriumi elnök: Bán Boglárka

Alaptevékenysége:

- ❖ Az óvoda a gyermek 3 éves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja irányelveinek alapján az Óvoda Helyi Pedagógiai Programja szerint.
- ❖ Hároméves kortól a gyermekek napközbeni ellátásával összefüggő feladatok ellátása.
- ❖ Sajátos Nevelési Igényű gyermekek óvodai nevelése, gondozása (Alapító Okiratban foglaltak szerint).

Gazdálkodási formája: önállóan működő költségvetési szerv.

II. Gyermekkép, óvodakép, küldetésnyilatkozat

Az óvoda bemutatása

Lakóhelyünk, Füzesabony, mintegy 8050 lelket számláló kisváros az Észak-magyarországi régióban. Egerhez, a Heves megyei székhelyhez alig több mint 20 kilométerre található, az Alföld északi peremén.

Intézményünk a Füzesabonyi Hétszínvirág Óvoda és Bölcsőde a vasút által kettészelt város északi részén helyezkedik el.

Örvendetes tény, hogy városrészünkben egyelőre nem jellemző a gyermeklétszám csökkenése, egyre többen kérik gyermekeik felvételét óvodánkba.

Az óvodát 1953-ban alapították, és ebben az évben kezdte meg működését, mint állandó jellegű, egész évben folyamatosan működő óvoda. Két csoportban 30-40 gyermek elhelyezését biztosította. Az óvodai elhelyezést igénylő gyermekek száma lassan 80-90 főre bővült, amely már szükségessé tette az épület korszerűsítését. 1971-ben az addig két csoporttal működő óvoda egy újabb csoporttal gazdagodott, majd további 3 csoportos bővítést követően 1977-től hat gyermekcsoporttal működött.

A 2000-es évtől az óvodát szervezetileg összevonták a vele egy épületben működő, de mindaddig szervezetileg független bölcsődével.

Akkor már csak 5 óvodai és 2 bölcsődei csoporttal működött. A csoportok arculatot választottak maguknak. Az óvodai élet keretein belül egy-egy területet hangsúlyossá tettek, ami meghatározta mindennapi életüket, ünnepeiket. Nevelőtestületünk már a '90-es évek elején pedagógiai innovációba kezdett, amelynek nem titkolt célja volt az óvoda világának gyermekközpontúbbá tétele, az egyéni sajátosságoknak is egyre inkább megfelelő „személyre szóló pedagógiai hatások” rendszerének kidolgozása. Igyekeztünk színesebbé tenni az óvodai életet, és több választási lehetőséget felkínálni az intézménybe jelentkező gyermekek és szüleik számára. Az óvodai csoportoknak megváltoztattuk a szerkezetét, és egyes életkorú gyermekek fogadására tettük alkalmassá.

A Hétszínvirág nevet intézményünk az óvoda alapításának 50. évfordulóján vette fel, ünnepélyes keretek között 2003-ban.

2024. márciusában a bölcsőde az óvodával szemben új épületbe költözött, csoportjainak száma kettőről háromra változott.

A település északi városrészén a gyermeklétszám az évek során annyira megnövekedett, illetve egyre több óvodás korú gyermekkel rendelkező család költözött az

óvoda körzetébe, ezért 2024. szeptember 1-től az óvoda 6 gyermekcsoporttal működik. A csoportok továbbra is heterogén összetételűek.

A nevelőtestület az évek során kicserélődött, szükség volt az új csoportokhoz új óvodapedagógus párosok kialakítására. A csoportok arculata is megváltozott, új csoportneveket alakítottunk ki. 2024 szeptemberétől a Levendula, Pipacs, Bodza, Kamilla, Liliom, Tulipán csoportba járnak óvodásaink.

Óvodaképünk

Óvodánk színvonalas és hatékony működése érdekében a következő óvodakép kialakítására törekszük.

- A szabad játék folyamat feltételeinek megteremtésével segítjük a gyermek fejlődését és fejleszthetőségét, mert általa érvényesül legsokoldalúbban a gyermeki kreativitás, önkifejezés, önérvényesítés.
- Célunk az, hogy segítsük az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a különleges gondozást igénylő gyermek ellátását is).
- Az óvoda vállalja az inkluzív nevelés értékeinek indirekt közvetítése mellett a szemléletformálás direkter módszereit is.
- Modellértékű, befogadó attitűd, a különbözőségek elfogadásának természetessé tétele a gyermekek számára. A különbözőségek tisztelete, elfogadása, sajátosságainak megismerése, kezelése egymáshoz való alkalmazkodással, egyénhez igazított fejlesztéssel.
- Arra törekszünk, hogy az óvoda az egész szervezeti rendjével úgy működjön, hogy mindenki elégedettségére biztonságot, nyugalmat és szeretet sugározzon.

Pedagógiai alapelvek

- Intézményünk, mint alapfokú nevelési-oktatási intézmény a 3-7 éves korú gyermekek intézményes nevelését látja el.

- Az óvoda funkciói közül a nevelési funkciót tekintjük elsődlegesnek. Nevelőmunkánk középpontjában a gyermeki személyiség áll. Tiszteletben tartjuk a gyermekek egyéniségét, érdeklődését és segítjük önkifejezését, személyiségük fejlődését.
- A gyermeki személyiség játék és egyéb tevékenységek révén fejlődik. Huzamos, hosszú időtartamokat hagyunk a szabad játékra. Következésképpen végig vesszük, hogy ez az óvodáskorú gyermekek fő tevékenységformája, valamint a kisgyermeki tanulás igazi színtere és módszere. Arra törekszünk, hogy növendékeink a környező világgal a maga komplexitásában ismerkedjenek meg. Környezetüket személyes élmények révén ismerjék meg, majd az így szerzett tapasztalataikat sokféle tevékenységben alkossák újra.
- Az óvodai nevelést, a családi nevelés kiegészítőjének tekintjük, igyekszünk megnyerni a szülőket a közös nevelés céljából. Ezért nyitottak vagyunk a családi ház és a társintézmények felé egyaránt.
- Önmagában nem tartjuk jónak vagy rossznak az osztatlan vagy osztott csoportszervezési módot. Mindkettőnek vannak pozitívumai, és mindkettő működhet jól, annak függvényében, hogy milyen pedagógiai tartalommal töltjük meg. Óvodánkban az osztatlan szervezési forma lelhető fel.
- Pedagógiai programunk tiszteletben tartja a gyermeki szabadságjogokat és épít a pedagógusok módszertani szabadságára. A nevelési célok, feladatok, az óvodai nevelés tevékenységformái az intézmény minden csoportjára nézve azonosak.
- Ezen túlmenően az egyes csoportok arculatát az óvodapedagógusok egyénisége, érdeklődése, az adott csoport hagyományai formálják sajátossá. Óvodánk jellemzője ez a sokszínűség, s a választás - hogy gyermeke számára a legmegfelelőbbet válassza - a szülő lehetősége az adott csoport kereteit figyelembe véve.
- Óvodánk a gyermeki személyiségi jogokat tiszteletben tartó, a különbözőséget elfogadó, egyenlő hozzáférést biztosító légkörrel kívánja a nevelési feltételeket megteremteni a sokoldalú, harmonikus gyermeki személyiség fejlesztéséhez.
- A nevelői-és alkalmazotti közösség egységes nevelési elveit és magatartását a gyermek érdekeinek érvényesítése és támogatása vezérli az óvodai élet minden színterén.
- Az óvodai nevelés sajátos eszközeivel törekszünk az esélyegyenlőség biztosítására, a hozott hátrányok kompenzálására.
- Az alkalmazott pedagógiai eszközöket, módszereket a gyermek személyiségéhez és érési üteméhez igazítjuk, ezzel segítve a gyermekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.

- A sajátos nevelési igényű gyermekek szociális beilleszkedését felvállaló óvodánkat a befogadó attitűd természetes jelenléte jellemzi, mely szemlélet példajelleggel bír a gyermek- és szülői közösség előtt egyaránt.

Küldetésnyilatkozat

JÖVŐKÉPÜNK:

olyan **ÓVODA**, ahol
egészséges környezetben otthonosan mozgó, tevékeny gyermekek élik boldog, élményekben
gazdag gyermekkorukat.

Ennek elérése érdekében a

FÜZESABONYI HÉTSZÍN VIRÁG ÓVODA

vezetői, minden pedagógusa és segítő alkalmazottja közös összefogással arra törekszik,
hogy a közoktatási intézmény partnerközpontú szemléletét erősítse,
korrekt, kiszámítható együttműködést alakítva ki partnereivel, minden érdekelt fél
megelégedésére.

Napjaink kihívásaira csupán magas szintű szakmai felkészültséggel rendelkező,
folyamatos ön-, és továbbképzést vállaló pedagógusok tudnak megfelelni:

- akik hivatásukban elkötelezettek, gyermekközpontú nevelési elveiket a családdal
együttműködve valósítják meg,
- akik a gyermekcsoportban biztonságos, nyugodt légkört teremtve, az egyéni
bánásmód elvét alkalmazva nevelik a gyerekeket.

Mindannyian felelősek vagyunk azért, hogy nevelő –fejlesztő tevékenységünk során
az elvárható legmagasabb szakmai színvonalat nyújtsuk.

Intézményünk vezetősége elkötelezett a folyamatos minőségfejlesztés iránt, ösztönzi
a kreativitást, az újszerű problémalátást – problémamegoldást, valamint az új
gondolatokra való nyitottság képességének kialakítását.

Gyermekképünk

Óvodánk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi- és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi- és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Különböző módszerekkel az egyéni képességfajták szerinti fejlesztésben, tehetséggondozásban részesülő, iskolába lépésre nyitott gyermekek az egyéni fejlődési ütemükben rendelkeznek a megfelelő logikai képességekkel, pszichikus funkciókkal.

Valljuk, hogy a gyermeket, mint fejlődő személyiséget gondoskodás és különleges védelem illeti meg, biztosítjuk számára az optimális nevelési környezet teljes feltételrendszerét.

III. Az óvodai nevelés feladatai

3.1. Az óvodai nevelés célja és feladatai

Az óvodás korú gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az életkorilag legmegfelelőbb tevékenységi formák megválasztásával, a gyermekek adott fejlettségi szintjéhez igazodó készségfejlesztés, a képességek alapjainak lerakása, testi-lelki szükségének kielégítése.

1. Az óvodai életmód jó szokásainak kialakításával, gyakorlásával, az egészséges életvitel iránti igény megalapozása.
2. A gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó egészséges, barátságos környezetben, elfogadó, megértő, szeretetteljes pedagógiai attitűddel a gyermekek testi – lelki szükségleteinek, az érzelmi biztonság iránti igényének kielégítése, a pozitív önértékelés kialakítása, az önbizalom megalapozása, megerősítése.
3. A közösségi együttéléshez, a társas érintkezéshez szükséges erkölcsi tulajdonságok alakítása, a különbözőség elfogadására nevelés, az értékorientált közösségi nevelés megalapozása.
4. A gyermekek esztétikai – érzelmi világának fejlesztése, a szépség, a harmónia, az esztétikai élmény iránti igény és fogékonyság kialakítása.
5. Pedagógiai tapintat alkalmazásával, a gyermeki jogok tiszteletben tartásával, a gyermekek érdeklődésére, tevékenységi vágyára alapozva juttassunk el mindenkit saját képességei és lehetőségei maximumára.
6. A személyre szabott nevelés a gyermekek egyéni eltéréseinek, különbségeinek megértésén és differenciált fejlesztésén alapszik megfelelő szakemberek bevonásával speciális feladatok ellátása.
7. Intézményi szinten lehetőség biztosítása, képességek kibontakoztatására az arculatnak megfelelő képességfejlesztéssel, tehetségigéretnek felismerése, tehetséggondozás.

3.2. Egészséges életmódra nevelés

Az egészséges életmód alakítása

A gyermek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás szervezeti keretei, formái teszik lehetővé. A legfontosabb és legalapvetőbb feladatunk a gyermekek szükségleteinek kielégítése, a testi-lelki szükségletek harmonikus összehangolása, megfelelő életritmus kialakítása. Ezt segíti a hetirend a különböző tevékenységek meghatározott ciklikusságával, illetve rugalmasan kezelt napirend, amelynek keretein belül az étkezések, a pihenés, a mozgás, a játék és egyéb tevékenységek valósulnak meg.

Az óvodába lépő gyermekek eltérő jártasságokkal, készségekkel rendelkeznek a testápolás területén.

A helyes higiéniai szokások kialakítása során a már meglévő ismeretekre, szokásokra építve, differenciáltan kell a gyermekeket fejleszteni. Fontos, hogy elegendő időt biztosítsunk a szokások begyakorlásához, és az elsajátítást a fokozatosság jellemezze. Az óvodapedagógus törekedjen arra, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A helyes higiéniai szokások kialakítása, begyakorlása.
- A gyermekek gondozása, testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítése.
- A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása.
- A testi és lelki egészség feltételeinek megteremtésével, testi és lelki tulajdonságaikat figyelembe vevő érzelmi, társas és értelmi képességek ápolása.

A fejlesztés tartalma:

Az egészséges életmód kialakítása nagy jelentőségű ebben az életkorban. Célunk: testileg, lelkileg egészséges gyermekek nevelése.

A gyermek érezze magát biztonságban mind a felnőtt, mind a gyerektársaságban.

A szeretetteljes légkör, a gyermek személyiségének tiszteletben tartása, a gondoskodás, a gondozás, a szabadban való mozgás mind biztosítéka az egészséges testi-lelki fejlődésüknek.

Egészséges táplálkozás, kulturált étkezési szokások

A testi szükségletek kielégítése alapozza meg a gyermekek jó közérzetét, ami minden egyéb tevékenységhez szükséges. A fejlődés egyik alapfeltétele a megfelelő táplálkozás biztosítása, amely pótolja az elhasznált energiát és a további testépítést biztosítja. A gyermekek az óvodában a napi háromszori étkezéssel tápanyagszükségletük $\frac{3}{4}$ -ed részét megkapják. Ezért az óvodának kellően változatos és megfelelő tápanyag-összetételű étrendet kell biztosítania. A tízóraizás minden csoportban folyamatosan történik.

Az óvodába lépő gyermekek családból hozott étkezési szokásainak megismerése a kiindulópont. Ezt lehet tovább fejleszteni gyakorlás révén, és egyre nagyobb önállóság biztosításával. Először az önkiszolgálással kell a gyermekeknek megismerkedniük, majd, ha ezt megfelelő szinten, megfelelő automatizmusokkal elsajátították, a naposi munka következik (amelyet a munka jellegű tevékenységek körébe soroltunk.)

Ügyelnünk kell arra, hogy a gyermekek helyes testtartással étkezzenek. Ismerkedjenek az evőeszközök helyes használatával, és egyre önállóbban használják azokat.

Figyeljünk az étkezések esztétikájára, a terítékek ízléses elhelyezésére.

Mindig legyen a csoportszobában folyadék – tea vagy víz – amivel a gyermekek szomjukat olthatják, a nap folyamán bármikor, igényeiknek megfelelően.

Öltözködés, higiéniai szokások

Az időjárásnak megfelelő öltözködés védi a gyermekek egészségét, ezért győzzük meg a szülőket a réteges öltözködés szükségességéről. A kényelmes, praktikus ruhadarabok megkönnyítik a gyermekek mozgását, így fokozzák komfortérzetüket.

A higiéniai szokások kialakítása során tartsuk tiszteletben a gyermekek intimitás iránti igényét. Fokozatosan, egyre nagyobb önállósággal használják a WC-t, sajátítsák el a WC-használat higiéniai szokásait. A tisztálkodáshoz – kézmosáshoz, törülközés, fogápolás – teremtsük meg a feltételeket. Szoktassuk a gyerekeket a tisztálkodás helyes elvégzésére az egészség megóvása érdekében.

A test edzése

A 4-5 éves korban kialakuló alakváltozás, a hirtelen növekedés gyakran okoz hanyag testtartást. A szervezett mozgásos tevékenységek, különösen a prevenciós tornák (tartásjavító-

, lábtorna), a mozgásigény kielégítése segít a gerinc-deformitások megelőzésében. A lábboltozatot erősítő, fejlesztő mozgással a lúdtalpas gyermek lábtartása javítható.

A gyermekek egészséges életmódját a mindennapos edzési lehetőségek kihasználásával biztosíthatjuk. A legjobb lehetőséget a szabadban tartózkodás biztosít, mely növeli a gyermekek ellenálló képességét. Fontos, hogy minden nap – ha lehet kétszer is – tartózkodjanak a szabadban. A szervezett, illetve szabad mozgás fokozza a szív jó vérellátását, a rugalmasságot, állóképességet. A gyermekek a természetes nagymozgásokat, mozgáselemeket is gyakorolhatják a mozgásfejlesztő eszközökön.

A séták, kirándulások hozzájárulnak az edzéshez, a mozgásszükséglet kielégítéséhez.

A test és lélek harmóniájának megőrzését, feszültségek, kudarcok feldolgozását örömteli tevékenységekkel segítjük.

Pihenés

A gyermekek alvásigényük egy részét az óvodában elégítik ki. A nyugodt alváshoz szükséges feltételeket – tiszta levegő, csend – teremtsük meg. Az elalvás előtti mesélés nyugtatóan hat a gyermekekre.

A gyermekek alvásigénye különböző. Ez vegyes életkorú csoportban fokozottan érvényesül.

A gyermekek testi fejlődésének mérése

A gyermekek testi fejlődését az óvodában elvégzett testsúly és testmagasság mérések is mutatják. Ezeket a méréseket összehasonlító jelleggel év elején és év végén is elvégezzük. Ezek az adatok segítenek az óvodapedagógusoknak az e területen szükséges feladatok meghatározásában.

A fejlődés várható, főbb jellemzői az óvodáskor végére:

- Ügyelnek környezetük és saját személyük tisztaságára.
- Betartják a kulturált étkezés illemszabályait, az ízléses asztalterítés igényükké válik. Az evőeszközök használatában eljutnak a készség szintjére.
- Helyesen tisztálkodnak, figyelmeztetés nélkül, önállóan. Helyesen használják a WC-papírt, vigyáznak a mosdó tisztaságára.
- Helyesen mosnak fogat, a fogmosókészletet tisztán teszik a helyére.

- Szükség szerint használják zsebkendőjüket köhögéskor, tüsszentéskor a szájuk elé teszik.
- Az önkiszolgálást teljes önállósággal, biztonsággal végzik.
- Segítenek a csoportszoba átrendezésében.
- Szívesen segítenek a társaiknak, a felnőtteknek.
- Képesek szükségleteik önálló kielégítésére.
- Önállóan, megfelelő sorrendben öltözködnek, vetkőznek.
- Ruhásműiket gondosan összehajtják, a cipőt önállóan kötik meg.
- Ismerik a baleset megelőzés szabályait.

3.3. Az érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés

A gyermekek közösségi magatartásának megalapozása az óvodai nevelés egészét átszövő feladat.

A hároméves gyermekek a család védőburkából kikerülve az óvodában kerülnek először gyermektársak közé. Az óvoda a szociális tanulás legfőbb színtere. Itt sajátítják el a közösségi élet szempontjából értékes ismereteket. Megfigyelve tanul, utánzás, minta- és modellkövetés útján sajátít el magatartásmódokat, tevékenységi formákat, közösségi értékeket.

Az óvodai kapcsolatrendszerben alakulnak a gyermekek közösségi érzelmei, attitűdjei, magatartása, formálódnak szokásai.

A folyamatban az egyén és a közösség nevelése szorosan összefonódik.

Minél fejlettebb az egyén, a személyiség, annál értékesebb tagja a közösségnek.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes családi légkör megteremtése.
- Erkölcsi, érzelmi és akarat tulajdonságok fejlesztése: figyelmesség, egymás segítése, önfegyelem, kooperáció, illemtudó viselkedés, együttérzés, kitartás, nyíltság, felelősség- és feladattudat, szabálykövetés.
- Egymás iránti tolerancia formálása.
- A népi hagyományok és ünnepek megismertetésével a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek megismertetése, pozitív érzelmi attitűd kialakítása

A fejlesztés tartalma:

Célunk: Érzelmi biztonság és gazdag érzelmi kapcsolatok kialakítása.

A szocializációt az óvoda pozitív légköre biztosítja. Az ilyen légkörben nevelkedett gyermeknek fejlődik az „ÉN” tudata, természetes magatartássá válik mások elfogadása.

Befogadás

Az első benyomások, amelyeket akkor szerez a gyermek, amikor először lépi át az óvoda kapuját, döntő jelentőségűek lehetnek a gyermek óvodai beilleszkedése szempontjából, ezért nagyfokú nevelői tapintatot igényel. Bármely életkorban történjen a befogadás, érkezzen a gyermek a családból vagy a bölcsődéből, a tapintat, a törődés, a szeretetteljes odafordulás az óvodapedagógusokkal és az intézmény összes dolgozójával szemben egyformán követelmény.

Lehetőséget biztosítunk az ezt igénylő családok számára arra, hogy a gyermek édesanyjával együtt hosszabb időt töltsön az óvodában. Lényeges momentum a fokozatosság érvényesítése.

Óráról órára, napról napra szoktassuk a gyereket az új környezethez. Így a szülőtől való elválás talán nem hagy mély nyomokat a gyermekben.

Egyszerre nem fogadunk be sok gyermeket, hiszen így a személyes odafordulás követelménye megvalósíthatatlan.

Helyes, ha a befogadás ideje alatt néhány napig a csoportban dolgozó mindhárom felnőtt az egész nap folyamán együtt van a gyermekkel.

Barátságos, derűs csoportlégkör kialakítása

Elengedhetetlen, hogy a gyermekek számára biztosítsuk a szeretetteljes, derűs légkört és a személyi állandóságot. Ebben a légkörben optimálisan alakul, formálódik a gyermekek érzelmi kötődése az őket körülvevő felnőttekhez, majd társaikhoz.

Ezek az emóciók ösztönöznek játékra, cselekvésre, kapcsolatteremtésre.

Arra törekszünk, hogy az óvoda valamennyi felnőtt dolgozójának magatartása legyen határozott, következetes, barátságos, szeretetteljes, őszinte, elfogadó, toleráns, a gyermekek számára minta érték.

Ünnepek, hagyományok

Az ünnepi készülődés a „holnap öröme”, a csoport elé állított távlat, a közös tevékenység a gyermekek fejlődésének serkentője. A rendszeresen ismétlődő tevékenységek némelyike a csoport hagyományává válik.

Szüksége van gyermeknek, felnőttnek egyaránt arra, hogy az ünnep és a mindennapok elváljanak egymástól. Az ünnep fényét emeli a feldíszített óvoda, az ünneplőbe öltözött gyerekek és felnőttek, a meglepetések, és az ajándékozás öröme.

Az érzelmi ráhangolódást biztosítjuk az aktuális mesékkel, versekkel, dalokkal, játékokkal.

Törekedjünk arra, hogy:

- legyen minden csoportnak hagyománya,
- csoportra jellemző tevékenységrendszer,
- szokás- és jelképrendszere, ami sajátos és egyéni színezetű.

Ez is erősíti az azonos csoportba tartozó gyermekek együvé tartozásának érzését.

A szülőföldhöz való kötődés alapjaként feladatunk, hogy ismerjék meg a gyermekek:

- szűkebb és tágabb környezetüket
- egyetemes és nemzeti kultúránk értékeit,
- a népi hagyományokat,
- nemzeti jelképeinket.

A közösségi élet szokásai

A gyermekek számára a szokások a közösség követelmények természetes közvetítői. A közösségi élet normáit kifejező szokások alapozzák meg a közösségi beállítódást és a társas kapcsolatok alakulását is.

Célja:

- a társakkal való kooperáció,
- a csoport szokásrendszerének elsajátítása, gyakorlása,
- saját képességeik megismerése,
- a másság felismerése és elfogadása,
- fejlődjön magatartásuk, türelmük, kitartásuk,

- tanuljanak meg alkalmazkodni, elfogadni, tolerálni, szükségleteiket késleltetni, önmagukat megvalósítani, nem sértve a másik gyermek szabadságát.

A fejlődés várható főbb jellemzői az óvodáskor végére:

A gyermekek

- ragaszkodnak óvodájukhoz, az őket körülvevő felnőttekhez.
- társas kapcsolataik sokrétűek.
- igényükké válik a helyes viselkedési és cselekvési szabályok betartása.
- figyelmeztetik egymást a szabályok megszegése esetén.
- el tudják fogadni a különbözőségeket.
- segítenek egymásnak, érdeklődnek egymás iránt.
- igénylik a tevékenységben való részvételt.
- önálló véleményalkotásra is vállalkoznak. Konfliktus helyzetekben társaikkal képesek egyezkedni.
- szívesen járnak óvodába, ragaszkodnak csoporttársaikhoz és a csoportban dolgozó felnőttekhez.
- türelmesen meghallgatják egymást és a felnőtteket.
- elfogadják társaikat, tolerálják viselkedésüket, segítik egymást a tevékenységekben.

3.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés helye a nevelés rendszerében

Az anyanyelvi nevelést, mint tevékenységkeretet értelmezzük, hiszen jelen van az óvodai nevelés minden mozzanatában, átszövi a teljes nevelési folyamatot. A szocializáció folyamatában az anyanyelv a gyermek legfőbb eszköze a társas kapcsolatok kiépítésének, majd a kommunikációnak.

A beszéd által erősödik a gyermek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei. A helyes és a szép beszéd mélyíti a gyermek érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt az irodalmi élmények befogadására.

Az anyanyelv fejlesztését és a kommunikáció különböző formáinak alakítását-beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével)- az óvodai nevelőtevékenység egészében valósítjuk meg.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodapedagógus beszéde legyen példa, minta a gyermek számára.
- Minden gyermek számára biztosítsunk elegendő időt, és maximális figyelmet közlendője meghallgatására.
- Az anyanyelvi fejlettséget kísérjük folyamatosan figyelemmel. Beszédhibás, beszédgátlásos gyermekek esetében kérjük a logopédus segítségét.
- A beszédmegértés fejlesztése.
- A gyermekek szókincsének folyamatos bővítése.
- A gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése.
- Beszédészlelés, szóbeli emlékezet fejlesztése.
- A szociokulturális háttér figyelembevételére épülő differenciált készség, képességfejlesztés megvalósítása.

A fejlesztés tartalma:

Megteremteni annak lehetőségét, hogy tevékenységek, cselekvések során fejlődjenek egyéni képességeik.

Az óvoda a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhet a természeti és társadalmi környezetről.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása kiemelt jelentőségű. Különösen a beszédkezdés fenntartására, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések érvényesülésére, s a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az értelmi nevelés további feladatai

- egyrészt a gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása,
- másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

Az óvodapedagógus az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segítse hozzá a gyermekeket. Teremtse meg annak a lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, a művészeteken,

az alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül szerezhesse meg azokat az élményeket, amelyek megnyitják, és ébren tartják benne a vágyat a környező világ megismerésére, a tanulás örömének átélésére. Ebben az életkorban az igazi ismeret az, amit a gyermek önmaga szerez meg.

Mindezek kialakítása tekintetében első és legfontosabb az óvodapedagógus személyes példamutatása, beszéde, hiszen ez hat a legerősebben a gyermekekre, a pedagógus példáját szinte önkéntelenül átveszi.

IV. Az óvodai élet megszervezésének elvei

4.1. Személyi feltételek

A környezet fogalmába azok az emberi kapcsolatok is beletartoznak, amelyek az óvodás gyermeket körül veszik. Ezt a személyi környezetet az óvodapedagógusok és az óvoda egyéb alkalmazottai alkotják.

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Jelenleg 4 csoportban két, szakmailag jól képzett óvodapedagógus, illetve kettő csoportban egy óvodapedagógus és egy pedagógiai asszisztens neveli a gyerekeket. Személyiségük, egyéniségük mintaként szolgál növendékeik számára. Az állandó párok kialakításával igyekszünk kielégíteni a gyermekek érzelmi biztonság iránti igényét. A pedagógus párok tudjanak együtt tervezni, összehangoltan, feladatokat megoldva dolgozni. Legyenek képesek pedagógiai elveiket, nevelési gyakorlatukat egyeztetni.

Az óvodapedagógus nevelőmunkája során mindig vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességeit, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítse tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában.

A gyermekek fejlesztésére alkalmazzon egyéni módszereket, amelyek abban az irányban hatnak, hogy a gyermekek pozitív énképe és önbizalma kialakulhasson.

A nevelőmunka eredményességét befolyásolja az óvodapedagógusok elméleti felkészültsége és belső emberi tulajdonságaik: empátiás készségük, nyitottságuk, kapcsolatkészségük és kooperációs készségük.

Az óvoda valamennyi dolgozója részéről elengedhetetlen:

- a türelmes, elfogadó attitűd,
- a fokozott törődés,
- az egyénhez igazított elvárások, melyek mintául szolgálnak a gyermekek, családok számára,
- magas fokú hivatástudat, a gyermekek mindenek-feletti érdekeinek biztosítása,
- kulturált viselkedés és az egymás közötti érintkezés szabályainak betartása,
- a megjelenés esztétikája,
- a kulturált beszédmodor,
- a szakmai-közösségi kapcsolatokban felelősségvállalás,
- szakmai tudás-fejlődés érdekében folyamatos ön- és továbbképzés.

Az óvoda minden alkalmazottja elkötelezett a Pedagógiai Program elveihez és törekszik az elfogadott minőségi elveiknek megfelelően végezni munkáját.

Óvodánkban a nevelőmunkát 12 fő óvodapedagógus végzi.

Az óvodában a nevelőmunka kulcs-szereplője az óvodapedagógus. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus modell, mintát jelent a gyermekek számára; személyisége az elfogadó és segítő, támogató attitűdön alapszik. Jól szervezetten, magas pedagógiai színvonalon végzi a nevelői munkát. Él a módszertani szabadság lehetőségével, melyet önképzéssel és a szakmai továbbképzéseken szerzett újabb ismeretekkel erősít meg.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

Az óvodapedagógusok munkáját csoportonként szakképzett dajka segíti. A csoportokban egymás iránt tiszteletet tanúsító, elfogadó, egymás munkáját megbecsülő, egymáshoz ragaszkodó „hármastest”-ek dolgoznak.

Négy fő pedagógiai asszisztens intézményi szinten segíti a pedagógiai munkát. A tevékenységek során előforduló feladatokat az óvodapedagógus iránymutatása alapján végzi.

Óvoda:

Pedagógus	12 fő
Pedagógiai munkát segítő összesen	11 fő
pedagógiai asszisztens	4 fő
dajka	7 fő
Óvodatitkár	1 fő

4.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk egy épületben működik. Az épületben 6 csoportszoba van az óvodai feladatok ellátására. A csoportokhoz öltöző és vizesblokk tartozik. A csoportok tárgyi felszereltsége és komfortja megfelelő. A csoportsobákban megtalálhatók az alapvető építő- és konstrukciós játékkészletek, speciális fejlesztő eszközök, a személyes tárgyak és munkák elhelyezésére kialakított tárolók.

Az épületben tornaszoba is működik. Itt használhatók a speciális tornaszerek, mozgást fejlesztő eszközök. A gyermekek foglalkoztatására szolgáló helyiségek jól felszereltek. A játékszerek változatos tevékenységeket biztosítanak a gyermekeknek.

Az óvoda tárgyi feltételei között szerepel: az audiovizuális és informatikai háttértechnika. Csoportonként egy-egy laptop áll az óvodapedagógusok rendelkezésére, amelyet a dokumentációhoz, az OviKréta-hoz, valamint a napi tevékenységekhez is tudnak használni a gyermekekkel. Az irodákban asztali gép, laptopok, fénymásolók, nyomtatók állnak a dolgozók rendelkezésére, napi munkavégzésükhöz.

Az épülethez egybefüggő játszóudvar tartozik, nincs csoportonként elkülönítve. Az udvaron homokozó, ügyességet és mozgást fejlesztő játékok biztosítják a szabadtéri tevékenység lehetőségét. A játékeszközök változatosak. Az ügyességet, edzettséget fejlesztő mászóakák, hinták mellett nyugodt, elmélyült játéklehetőségekre is van mód.

Helyiségek funkciója	Száma	Felszereltsége
Csoportsobák	6	A program megvalósításához szükséges eszközök, tárgyak.
Öltözők	6	Öltözőszekrények, cipős szekrények.
Mosdók	6	Gyermekméretű wc-k és mosdókagylók
Tornaszoba + szertár	1	Mozgásfejlesztő eszközök
Iroda helyiségek	2	Számítógép laptop, nyomtató, telefon, internet hozzáférés, fénymásoló.
Könyvtár Nevelői szoba	1	Szükséges eszközök, folyamatosan bővített, kölcsönözhető könyvvállomány.
Sószoba	1	Sófal, sóhomokozó, sógenerátor

Felnőtt öltöző	2	Öltözőszekrények
Tálalókonyha és hozzá tartozó helyiségek	3	Közétkeztetési minőségbiztosítási rendszernek megfelelő berendezés.
Játék és egyéb tároló helyiségek	1	Udvari játékok, jelmezek, díszletek, eszközök.
Udvar	1	Számos mozgásfejlesztő játék, burkolattal ellátott fedett játszóterület.

Csoportszerkezet

Csoportjaink heterogén szerkezetűek. Ebben a szervezési formában biztosított a modellkövetés, utánzás feltétele, eredményesebb a szocializálódás, az önállóság tanulása. A gyermekek megtanulnak alkalmazkodni, fokozódik empátiás képességük, természetesebben fogadják a másságot. Életszerűbb helyzetek jöhetnek létre. A testvérek, barátok, ismerősök növelik a beszoktatás eredményességét. A már kialakult, nagyok által alkalmazott szokásrend, viselkedés a kicsik számára természetes velejárója az óvodai életnek. Az eltérő fejlettségű gyermekek nem szigetelődnek el. Mindenki talál partnert vagy támogatót.

4.3. Az óvodai élet megszervezése

Napirend – Hetirend

Napirendünket a folyamatosság és rugalmasság jellemzi. A szokásrendszer, a visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekben. A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható a körülmények, a váratlan események hatására.

A gyermekek óvodában töltött idejét élettani szükségleteik figyelembevételével tervezzük. A napirenddel szemben fontos követelmény, hogy elegendő időt biztosítson az óvodáskorú gyermekek fő tevékenységi formájára, a játékra.

A gyermekek különböző irányú, tartalmú tevékenységeit a játékból kiindulva és oda visszatérve tervezzük. Folyamatos, rugalmas, egész napos tevékenységek lehetőségét biztosító napirenddel segítjük elő az elmélyült tevékenykedést és az egyéni fejlesztést.

A pihenőidőt, az étkezésre, tisztálkodásra, öltözködésre szánt időt a gyermekek igényei és szükségletei szerint alakítjuk ki.

A gyermekek mozgásigényének kielégítése céljából biztosítunk elegendő időt közös mozgásra, mozgásos játékokra. Ezeket lehetőség szerint a szabadban szervezzük.

A napirendet a csoportvezető óvodapedagógusok készítik el.

Hetirend

A hetirend lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével a gyermekek napi életének megszervezéséhez. A hetirend kialakítása az óvodapedagógus feladata. Összeállításánál figyelembe veszik az adott csoport és a gyermekek igényeit, képességeit, ill. a másik csoport hetirendjét.

A ritmikusan visszatérő tevékenységformák tervezése biztosítja a különböző fejlesztési tartalmak harmonikus egyensúlyát.

Naponta változatos tevékenységi formákat tervezünk, így mindig más készség és képességfejlesztés kerül előtérbe.

A tevékenységi formák tervezése azt jelenti, hogy az óvodapedagógus egyféle fejlesztő hatást, készségfejlesztést tervez. A tevékenységeket az óvodapedagógus kezdeményezi. A tevékenységekben résztvevő gyermekek érdeklődése, kérdései, ötletei, egyéni fejlettségi szintje a pillanatnyi szituáció határozza meg, hogy a tervezetten kívül milyen fejlesztő hatások érvényesülhetnek még, milyen módon dolgozzák föl, járják körül az adott témát (pl.: elénekelik, lerajzolják, verselnek, stb.).

Az óvodapedagógus a kezdeményezései során minden gyermek számára biztosítja a tevékenységhez egyénileg szükséges időt. Differenciált bánásmód alkalmazásával optimális feltételeket teremt az egyéni fejlesztés számára. A személyre szóló fejlesztés, feladatadás így módon vegyes csoportban sem okoz problémát.

Mindannyian tudjuk azt, hogy a gyermekek/ diszpozíciói, képességei, aktuális készség szintjei egymástól jelentősen eltérnek a kortárs csoportokban is. A tevékenységek tervezésével az egyéni készségekhez szabott feladatadás könnyen megvalósítható.

Kötetlen tevékenységek alkalmával a gyermekek érdeklődése alapján mindig változó létszámú és személyi összetételű kis csoporttal foglalkozik egyszerre az óvodapedagógus.

Napirend
szeptember 1 – június 15.

Tevékenység kezdete	Tevékenység vége	Tevékenység megnevezése
6:00	7:30	Gyülekező, közös játék a kijelölt csoportban
7:30	9:00	Érkezés, játék, egyéb szabadon választott tevékenység
9:00	10:00	Folyamatos tízórai kötetlen játék, kezdeményezések
10:00	10:45	A tevékenységekben megvalósuló tanulás, iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek
10:45	11:00	Gyümölcsfogyasztás, mosdóhasználat
11:00	11:50	Öltözködés, levegőzés, séta, mindennapi együttmozgás, játék, tevékenységek a szabadban
11:50	12:00	Öltözködés, mosdóhasználat
12:00	12:45	Ebéd
12:45	13:00	Mosdóhasználat, fogmosás
13:00	14:45	Csendespihenő
14:45	15:30	Mosdóhasználat, uzsonnázás
15:30	16:00	Szabad játéktevékenységek a szabadban, csoportszobában
16:00	17:00	Gyülekezés, távozás a kijelölt csoportból, udvarról

Napirend
június 16 – augusztus 31.

Tevékenység kezdete	Tevékenység vége	Tevékenység megnevezése
6:00	7:30	Gyülekező, közös játék a kijelölt csoportban
7:30	9:00	Érkezés, játék, egyéb szabadon választott tevékenység csoportban, udvaron
9:00	9:30	Tízórai
9:30	11:00	Mosdóhasználat, öltözködés, levegőzés, séta, mindennapi együttmozgás, játék, tevékenységek a szabadban
11:00	11:50	Közös játék a csoportban, tornateremben
11:50	12:00	Mosdóhasználat
12:00	12:45	Ebéd
12:45	13:00	Mosdóhasználat, fogmosás
13:00	14:45	Csendespihenő
14:45	15:30	Mosdóhasználat, uzsonnázás
15:30	16:00	Szabad játéktevékenységek a szabadban, csoportszobában
16:00	17:00	Gyülekezés, távozás a kijelölt csoportból, udvarról

Hetirend

Hétfő	szeptember 1 – június 15. Minden csoport egyénileg választ tevékenységi formát a hét napjaihoz. Tevékenységi formák: - játék - verselés, mesélés - ének, zene, népi játék, tánc - rajzolás, festés, mintázás, kézi munka - mozgás - a külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalmú tapasztalatok - munka jellegű tevékenységek
Kedd	
Szerda	
Csütörtök	
Péntek	

A nevelő-fejlesztő munka tervezése

Az óvoda éves munkaterve:

Tervezési időkeret: 1 év.

Készíti: az igazgató.

Ez a dokumentum értékeli az elmúlt nevelési év munkájának eredményeit, kijelöli az aktuális nevelési év fő hangsúlyait.

Meghatározza az időszak fő célkitűzéseit és feladatait.

A gyermekcsoportok nevelési terve:

Tervezési időkerete: 2 féléves terv.

Készítik a csoportvezető óvodapedagógusok.

Részterületei:

- Egészséges életmód (testápolás, öltözködés, pihenés, mozgás)
- Érzelmi, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés
- Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés

Fejlesztési terv:

Éves terv (előre elkészített)

Tevékenységi formák tervezési időkerete: 1 hét.

Készíti: a csoportvezető óvodapedagógusok.

Napi tervezés (folyamatos).

Részterületei:

- játék
- verselés, mesélés
- ének, zene, népi játék, tánc
- rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
- mozgás
- a külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalmú tapasztalatok
- munka jellegű tevékenységek

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését az Ovikréta kötelező dokumentumai szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg, és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta minimum 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

Az óvoda megkezdésekor a képességek felmérése az anamnézis felvételével kezdődik, az Ovikrétában kerül rögzítésre a Gyermek fejlődésének nyomon követése fül alatt.

Ezen megfigyelések alapján egyéni fejlesztési tervet készítenek az óvodapedagógusok minden gyermek számára.

Kiscsoportban az Anamnézis, a gyermek folyamatos megfigyelése alapján történik az egyéni fejlesztési terv elkészítése és az egyéni fejlődés értékelése.

Középső és nagycsoportban a gyermekek értékelése megfigyelés alapján történik. Az előző nevelési év tapasztalatai és intézkedési tervei alapján készülnek el az egyéni fejlesztési tervek minden gyermek számára egyénre szabottan az Ovikréta Gyermek fejlődésének nyomon követése fül alatt.

A tapasztalatok kiértékelése után a szülők tájékoztatást kaptak.

Ellenőrzési és értékelési koncepció

A hatékony és tudatos nevelő, fejlesztő tevékenység szerves része a visszacsatolás. A megtervezett nevelő hatások eredményét folyamatosan, rendszeres időközönként értékelni kell. Az értékelés elképzelhetetlen ellenőrzés nélkül.

Az ellenőrzés:

- legyen szakmailag megalapozott

- fogja át a gyermeki személyiség egészét
- illeszkedjen a pedagógiai programhoz
- legyen könnyen alkalmazható
- eredményei könnyen számszerűsíthetők legyenek
- a mérések eredményeképpen legyen eldönthető az is, hogy a pedagógiai program beváltotta-e a hozzá fűzött reményeket vagy pedig a mérések eredményeinek függvényében módosítása szükséges.

Az ellenőrzés-értékelés komplex tevékenység, amely tartalmazza:

- az óvodapedagógus önellenőrző és önértékelő tevékenységét
- az egyes gyermek fejlődésének figyelemmel kísérését
- a közösség alakulásának megfigyelését
- a pedagógiai program egészének, vagy valamely részterülete megvalósításának ellenőrzését, értékelését
- az igazgató csoportlátogatások során végzett ellenőrző, értékelő tevékenységét.

Az óvodapedagógusok önellenőrző, önértékelő tevékenysége a nevelőmunka során folyamatosan zajlik, ennek tényeit a csoportnaplóban rögzítik.

Az igazgató ellenőrző látogatása lehet spontán, alkalomszerű az aktuális problémák feltárása, megoldása érdekében, vagy a napi felkészültség felmérésének érdekében, illetve tervszerű, az óvoda munkakeretében meghatározott szempontok szerint zajló.

Az igazgató ellenőrzésének másik formája a dokumentumelemzés.

V. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Az óvodai élet főbb tevékenységformái:

- játék
- verselés, mesélés
- ének, zene, népi játék, tánc
- rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
- mozgás
- a külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalmú tapasztalatok
- munka jellegű tevékenységek

5.1. Játék

Helye a nevelési folyamatban

A játék óvodáskorban alapvető meghatározó tevékenység formája a 3-7 éves korú gyermekeknek, mely átszövi mindennapjaikat.

A gyermek a játékban kiélheti, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket.

A környező világról is a játékon keresztül közvetíthetjük a legtöbb ismeretet a gyermek felé.

A játék egy komplex tevékenységforrás, melyet az óvodapedagógusoknak tudatosan kell terveznie, és felhasználnia a nevelési folyamatban céljai eléréséhez.

A játéktevékenység tágabb értelmezése lehetővé teszi, hogy nemcsak a tárgyi manuálás vagy mozgáshoz kapcsolt tevékenységeket ismerjük el, hanem a „szellemi alkotást” is tevékenységként fogjuk fel a játék során.

A játék szabad cselekvések sorozata, mely szabad alkotásból jöhet csak létre.

A játék valóság, de nem valóságos. A mindennapi dolgokat a gyermekek furcsán, a játék logikája szerint kapcsolja össze. A gyermek tudja, hogy játszik mégis összemosza a valóságot és az elképzelhetőket.

Fontosnak tartjuk olyan élmények, hangulatok, ingerek, tárgyi lehetőségek megteremtését, melyek hatására a gyermekek spontán játéka önmagától beindul.

Jót, s jól játszani – ez a gyermek legfőbb feladata az óvodában.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A játékhoz szükséges nyugodt légkör biztosítása.
- Az elmélyült játék feltételeinek megteremtése.
- Napirend kialakításakor vegyük figyelembe, hogy legyen elegendő hely és idő a játék kiteljesedéséhez. (főleges szervezések ne szakítsák meg a játék menetét)
- A játékhoz szükséges eszközök folyamatos biztosítása.
- Élmények, ötletek, lehetőségek teremtése a sokszínű játék kialakulásához.
- A gyermeki játék önállóságát tartsuk tiszteletben.
- Lehetőséget adunk a gyermek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés, a kutatás örömeit.
- A gyermek önálló döntésén alapuló tevékenységrendszerben az óvodapedagógus megfelelő mennyiségű és minőségű segítségadásának biztosítása.
- Sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálása.

A nyugodt játékhoz körülkerített kis világ, védettség és meghittség szükséges. Ezért áttekinthető és elkülönülésre alkalmas belső tereket alakítsunk ki csoportszobában.

A fejlődés várható főbb jellemzői óvodáskor végén:

- A játzó csoport tagjai között tartós kapcsolat alakul ki.
- Társas viselkedésünkben megjelennek az óvoda által preferált viselkedési szabályok.
- A gyermekek képesek állhatatosan, több napon keresztül ugyanabban a játéktémában részt venni.
- Az ismert meséket szívesen dramatizálják.
- Bonyolult építményeket képesek kreálni, melynek során kihasználják a tér adta lehetőségeket.
- Szívesen játszanak szabályjátékot, képesek a szabályok betartására.
- A játékban és a társas viselkedésben az alapvető normákat betartják, rendelkeznek a kiválasztás képességével. Képesek a szerepjáték megszervezésére és az ahhoz szükséges eszközök kiválasztására.
- Társas viselkedésükben a játék folyamán használják a metakommunikációt.

5.2. Verselés, mesélés

Helye a nevelés folyamatában

A mesélés, verselés az óvodáskorú gyermekek egyik legkedveltebb tevékenysége. Fontos eszköze az óvodai, anyanyelvi nevelésnek, az anyanyelvi kultúra és műveltség megalapozását szolgálja.

Az irodalmi művek tartalma hozzájárul a gyermekek világképének kialakulásához, a nemzeti kultúra alapjainak lerakásához, erkölcsi, esztétikai értékek közvetítéséhez. Gazdagabbá, színesebbé teszi a gyermekek lelkivilágát.

Nagy szerepe van a gyermek és a felnőtt között szövődő érzelmi kapcsolatok megszilárdításában.

A mese varázslatos világában minden lehetséges. A gyermekek beleélik magukat egy-egy helyzetbe, azonosulnak a főszereplővel, megismerik a jó, elítélik a rossz emberi tulajdonságokat.

A mesélés, a verselés az óvodai mindennapok szerves részét alkotják. A jól ismert mese az alapja a dramatizálásnak, bábozásnak.

A mesélés, verselés által fejlődik a gyermekek gondolkodása, képzelete, fantáziája. A mese cselekményét felidézhetik, továbbszóhatnak, ezáltal gyarapodik szókincsük, fejlődik nyelvi kifejezőmódjuk.

Minden versnek, mondókának megvan a maga ritmusa, hangulata, ami magával ragadja a gyermeket, fejleszti ritmusérzéküket, hallásukat. Rajzaikban gyakran megjelenik egy-egy mesehős, mesei helyszín vagy esemény. A társadalmi környezet megismerését a mesélés, a verselés élményszerűbbé, hangulatosabbá, játékosabbá teszi.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az irodalmi anyagok igényes összeállításával az irodalom iránti érdeklődés kialakítása.
- Megismertetjük a gyermekekkel a színház, bábszínház, múzeum varázslatos világát.
- Az irodalom eszközeivel fejlesszük erkölcsi érzelmeiket, esztétikai értékek iránti fogékonyságukat, értelmi képességeiket.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése a verseken, meséken, dramatikus játékokon keresztül valósul meg.

- A klasszikus és kortárs irodalmi művek alkalmazása mellett, a csoportösszetételt figyelembevételével, a mese, vers anyag megválasztásával a multi és interkulturális nevelést szorgalmazzuk.
- Megfelelő anyagválasztás, kifejező előadásmód, az irodalom nyelvi-stilisztikai eszközeinek kihasználásával a gyermeki beszéd-kommunikáció fejlődését, fejlesztését segítjük.
- Változatos módszerek alkalmazásával a gyermeki önkifejezés fejlődését ösztönözzük.

A fejlesztés tartalma

A mese, vers kezdeményezések anyaga változatos legyen. A magyar népköltészet gazdag tárházából válogassunk (mesék, mondókák, kiolvasók, találós kérdések, névcsúfolók, mozgással kísérhető játékok, lovagoltatók, tapsoltatók, ujjkiszámolók, hangutánzók, stb.)

A magyar népmesekincs alkotja a kezdeményezések vázát, melyet kiegészítünk a természetről szóló irodalomhoz, ünnepekhez fűződő mesékkel, versekkel, közmondásokkal, szólásokkal.

A kiválasztott mesék között legyenek állatokról szóló mesék, egyszerű szerkezetű láncmesék, tréfásmesék, tündérmesék, és verses mesék. A népköltészeti alkotások mellett helyet kapnak az anyagban magyar íróink, költőink gyermek számára írt alkotásai, elbeszélései, valamint a világirodalom jeles alkotásai. Olyan meséket választunk, melyek hangulatával megragadják a gyerekek figyelmét, felkeltik érdeklődésüket.

A fejlődés várható főbb jellemzői:

- A megismert mesék megjelennek a gyermekek játékában, szívesen báboznak, dramatizálnak. Képzeletük alkotó fantáziájuk segítségével tovább fűzik a mese cselekményét.

A gyermek képessé válik saját vers és mesealkotásra.

- A mesékben, versekben megismert szavakat, kifejezéseket használják dramatizálás, bábozás során, beépítik kitalált történeteikbe.
- Szívesen hallgatják a meséket, verseket.
- Önálló ítéleteket alkotnak, véleményt nyilvánítanak az elhangzott mesével, történettel kapcsolatban.
- A számukra érdekes könyveket hosszan nézegetik, kérik, hogy olvassuk el, beszélgessünk a képekről, történetekről.

- Ügyelnek a könyvek épségére.
- Kedvenc meséjüket, versüket elmondják csoporttársaiknak.

Mese, vers eszközei:

Mesekönyvek, leporellók, bábok, jelmezek, audiovizuális eszközök.

5.3. Ének, zene, népi játék, tánc

Helye a nevelés folyamatában

Az ember életében az ének-zene fontos szerepet tölt be. Végig kíséri egész életén. Egy szép előadás gyönyörködtet. Érzelmeket közvetít valamilyen formában a hallgató számára, esztétikai érzelmeket vált ki. A szép zene, éneklés felismertetésével az énekes játékok mozgás anyagának szép kivitelezésével az esztétikai nevelés fontos eszközévé válik. A dalok az énekes játékok dallamának, mondókák ritmusának, szövegének elsajátítása, felidézése, a játékszabályok felelevenítése, ritmusképzés, hallásfejlesztés az értelmi nevelést segítik. A gyermekdalokban sok a hangutánzó szó, melynek a beszédfejlesztésben van nagy szerepe, így az anyanyelvi nevelés részévé válik. Az énekes játékokat több gyerek játssza, van szabálya, amit be kell tartani. Fejleszti a közösségi érzés kialakulását, ezáltal az erkölcsi nevelést is befolyásolja. A testi nevelés területén is fontos szerepe van.

Az énekes játékok mozgás anyagának elsajátítása, szép kivitelezése során, alakul ki a helyes testtartás, ami hat az egész izomzatra. Az éneklés fejleszti a tüdőt, szabályozza a levegővételt, segíti a vérkeringést. Összekapcsolódik a mese-vers, természet, környezet, társadalmi szokások megismerésével.

Az ölbeli játékok, népi gyermekdalok, énekes játékok örömet nyújtanak a gyermeknek, felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az énekes népi játékok, az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a zene sokszínűségének megismertetését.

A felnőtt minta utánzásával az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Szép, tiszta éneklésre való ösztönzés.
- A zene, a népi játékok, énekes játékok megkedveltetése.
- A gyermekek zenei hallásának, emlékezetének, ritmusérzékének fejlesztése, ezáltal értelmi nevelés.
- A zenei ízlés, mozgáskultúra fejlesztése.
- Hangszerek iránti érdeklődés felkeltése, a hangszerek megismertetése, megszerettetése.
- Zenei élménynyújtás.
- Az attitűdök, gondolkodásbeli és kommunikációs tulajdonságok kiteljesítése zenei élményekkel.
- Beszéd és zenei hallás fejlesztése.
- A beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztése, a hangzók helyes formálásának gyakorlása, beszédtechnika, fogalomalkotás, szókincsbővítés, beszédhibák javulása.
- Az egyéni megszólalás bátorítása természetes játékhelyzetekben (felelgetős énekes játékok).

A fejlődés várható főbb jellemzői az óvodáskor végére:

- Szívesen hallgatják az óvodapedagógus énekét, hangszeres játékát.
- Igénylik a közös éneklést, énekes játékok játszását. Tudnak szöveg nélkül dalt dúdolni.
- A dalok ritmusát és lüktetését meg tudják egymástól különböztetni.
- Jellegzetes ritmusuk alapján felismerik a jól ismert dalokat.
- Érzékeltetik tapsolással, beszéddel, énekkel, a gyors-lassú, halk-hangos közötti különbséget.
- A magas-mély hangokat megkülönböztetik, térben érzékeltetik.
- Helyes testtartással szépen tudnak körben járni, egyszerű táncos mozgásokat végeznek.
- Megbeszélés, vagy egyéni ötletek alapján az éneklést ütőhangszerekkel tudja kíséni.
- Megkülönbözteti az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát, előadásában alkalmazza azokat, ritmust, dallamot rögtönöz, dallam és ritmusmotívumot egyénileg visszaénekel, vagy visszatapsol.
- A különböző mozgásokat és táncmozdulatokat társaival egyöntetűen, esztétikusan végzi.

5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Helye a nevelés folyamatában

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka a gyerekek egyik legkedveltebb tevékenysége. A gyerekek fokozatosan ismerkednek meg a különféle anyagokkal, eszközökkel, azok felhasználhatóságával. Sok gyermek itt találkozik először az ábrázolás eszközeivel, ezért már maguk az eszközök is felkelthetik érdeklődésüket, ábrázolási, alkotási kedvüket. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a gyermekek minden nap végezzenek ilyen tevékenységet, hiszen ez az önkifejezés legjobb eszköze. Fontos helyet foglal el a nevelés rendszerében. Hozzájárul a kézügyesség, a szem-kéz koordinációjának fejlesztésében. Nagy szerepe van az értelmi nevelésben. Fejleszti a gyerekek színeképzését, képi gondolkodását, emlékezetét, megfigyelőképességét, fantáziáját.

A gyermekek munkái érzelmeket, lelkiállapotokat tükröznek. Minden alkalommal átéli az alkotás örömét, s ez sikerélményhez vezet. Munkájuk egyre szebb, esztétikusabb lesz. Meglátják mások alkotásainak szépségét (esztétikai nevelés, szépség iránti vonzódás, ízlésfejlődés).

Az ábrázoló tevékenység összekapcsolódik a játékkal. Barkácsolás, kézimunka során, olyan alkotások jönnek létre, melyeket felhasználhatnak a játékban is. Ez a tevékenység kitartó munkára ösztönöz.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a vizuális tevékenységek során a gyerekek érdeklődésének, tevékenységvágyának felkeltése,
- alkotó fantáziájuk kibontakoztatása,
- forma és színeképzésük, képi fogalmazásmódjuk alakítása,
- változatos lehetőségek felkínálásával a gyermeki ábrázolás ösztönzése, alkotó légkör megteremtése,
- a gyermeki élmény és fantázia világ gazdagításával a saját formanyelv, az alkotó alakító önkifejezés fejlődésének segítése,
- az esztétikai érzékenység, a szép iránti fogékonyság, környezet esztétikai alakítására és a vizuális esztétikai élmények befogadására való fogékonyság megalapozása,
- az eszközök célszerű, biztonságos, takarékos, kreatív használatára szoktatás,

- a vizuális tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal a spontán beszéd formáinak fejlesztése (megszólítás, kérdés, tudakozódás, különböző mondatfajták használata, aktív és passzív szókincs bővítése, véleménynyilvánítás, az ábrázoltak szóbeli elmondása, formák, színek magyarázata, a barkácsoláshoz szükséges eszközök, anyagok megnevezése).

A fejlesztés tartalma

Az anyagok megválasztását és az ehhez szükséges eszközöket alapvetően meghatározza az adott téma, illetve az évszakok, ünnep, aktualitások figyelembevétele.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka eszközeinek, használatuknak megismerése, és a különböző technikák gyakorlása.

Képalakítás fantáziájuk alapján.

Mese, vers egy-egy részletének ábrázolása, mesehősöknek (emberábrázolás) tárgyaknak rajzolása, festése elképzelésük alapján, színek keverése, természetes színhasználat.

Emberábrázolás során törekedjenek a részformákra, próbálják a mozgást ábrázolni.

Agyag – gyurma felhasználásával képalakítás, emberalakok, állatok, tárgyak, gyümölcsök megformálása. A mintázás technikájának megismerése, elsajátítása. Díszítésük termésekkel, magvakkal.

Kézimunka, barkácsolás, ajándékkészítés dramatizáláshoz, bábozáshoz, játékhöz, felhasználható eszközök készítése. Papírtépés, vágás, ragasztás felhasználásával képalakítás, díszítőmunka.

Papírmunkák – hajtogatás. Különleges technikák (karcolás, gipszöntés, festés, stb.)

Mindezek mellett megjelennek a népi kismesterségeket őrző elemek is.

A fejlődés várható főbb jellemzői az óvodáskor végére

- Bátran és biztonságosan használják az ábrázolás eszközeit szívesen és örömmel ábrázolnak.
- Képi formában jelenítik meg gondolataikat, élményeiket.
- Változatosan használják a színeket és a technikákat.
- Munkájukon a tárgyak, a szereplők egyre felismerhetőbb formában jelennek meg.
- Képalakításuk biztonságos.

- Szívesen végeznek díszítő munkát, megtervezik a díszítő elemek felhasználását, ismernek népművészeti motívumokat.
- Tudják alkalmazni a megismert technikákat.
- Saját és társaik munkáját megbecsüli.
- Színeket felismerik, változatosan, bátran és élvezettel alkalmazza.
- A gyermekek alkotásaira jellemző a formagazdagság.
- Örülnek alkotásaiknak, önállóan és közösen készítenek játékot, ajándékot, kelléket.
- A készített alkotásokat felhasználják, beépítik a mindennapi játéktevékenységükbe.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka eszközei:

Színes ceruzák, zsírkréták, filctollak, vízfesték, ecset, tempera, gyurma, agyag, lisztgyurma, ragasztó, szövőkeret, fonalak, hurkapálca, olló, textíliák, természetben található anyagok, különböző színű, vastagságú, minőségű papírok, fa, fém, műanyag, üveg.

5.5. Mozgás

Helye a nevelés folyamatában

A mozgás azokon a mozgásformákon alapuló fejlesztő tevékenységek összessége, amelyek a gyermekek természetes mozgásformáit veszi alapul (csúszás, kúszás, mászás, járás, futás, ugrás és dobás). Tervszerű ráhatások összessége, amelyek a gyermeki szervezet megóvása, gondozása, egészséges fejlődése, a testi képességek kibontakoztatása, valamint a mozgáskészségek fejlesztése érdekében tudatosan hatnak a gyermekek szervezetére.

A családban és az óvodában egyaránt gondoskodnunk kell az életkornak megfelelő mozgásformák kialakításáról, gyakoroltatásáról, a mozgásigény kielégítéséről.

A rendszeres mozgás kedvezően befolyásolja a szervezet növekedését, hozzájárul a légzőszervek, a keringési rendszer és a csont- és izomrendszer teherbíró-képességének növeléséhez.

A mozgás fontos szerepet játszik az egészség megóvásában, a szervezet biológiai egyensúlyának fenntartásában. A gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását felerősíti és kiegészíti. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segíti a térben és időben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, fejleszti az alkalmazkodóképességet. Így készíti elő az

ábrázoló-, a matematikai, a zenei és a környezet megismerésére nevelés fontos, kapcsolódó feladatait, ezzel is fejleszti a gyermekek személyiségét.

A testnevelés során az óvodapedagógus igen sok ismeretet nyújt a testgyakorlatok elsajátítása közben. Ugyanakkor alakítja az erkölcsi tulajdonságokat is (akarat, bátorság, önuralom, fegyelmezett magatartás, közösségi szellem). A testnevelés és a szabadban való játék alkalmat kínál a népi hagyományok ápolására is a körjátékokon, énekes játékokon, mondókákon, kiszámolókon keresztül.

Rendkívül fontos a szabad levegőn való tartózkodás. A nap folyamán célszerű úgy tervezni a gyerekek napirendjét, hogy egyensúlyt biztosítsunk a mozgás és az ülés mellett együtt járó tevékenységek között.

Mindennapos mozgás

A napirendbe beillesztett csoportos tevékenység, amely kiterjed a csoport minden tagjára és a játéktevékenység megszakítása nélkül az udvari játék, séta, de legfeljebb az ebéd előtt javasolt. Magába foglalja a láb és tartásjavító torna rendszeres alkalmazását is.

Az óvodapedagógus a szabad játék, a testnevelés és mindennapos mozgásfejlesztési lehetőségeit kihasználja a mozgáskészségek, motoros képességek, fizikai erőnlét fejlesztése érdekében.

A mindennapos irányított testmozgás szervezésekor a játékot, a játékosságot alapvető eszközként alkalmazzuk. Változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető lehetőségeket biztosítunk a mindennapos mozgásra.

A szabad játékban sokszínű lehetőséget biztosítunk a mozgásformák gyakorlására. A csoportszoba mozgásra ösztönző játékszereinek motiváló hatása mellett, figyelembe vesszük, hogy ezek a testnevelés mozgás anyagának gyakorlási lehetőségei is.

Az óvodapedagógusok rendszeresen szerveznek különböző futó-, fogó-, ugró-labdajátékokat, komplex testmozgásokat, zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatokat, népi játékokat és táncokat, amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését és amelyekbe a gyermekek érdeklődésüktől és fejlettségi szintjüktől függően bekapcsolódnak.

Bekapcsolódunk a gyermekek által szervezett és kezdeményezett játékokba, ha azt igénylik, és ötletekkel tovább fejlesztünk.

Az óvodapedagógus a gyermek mozgását csak akkor korlátozza, ha az önmagára vagy társaira veszélyes lehet, vagy zavarja a többiek tevékenységét.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Természetes mozgásformák gyakoroltatásával a gyerekek ügyességének, gyorsaságának, állóképességének, erejének fejlesztése.
- A gyermekek érdeklődésének felkeltése a mozgás iránt úgy, hogy közben élményhez juttatjuk őket, az együttes mozgás során, kielégítve természetes mozgásigényüket.
- A mozgásformák gyakoroltatása, mellyel pontosabbá válik mozgásérzékelésük, téri és időbeli tájékozottságuk, mozgáskoordinációjuk.
- Önállóságuk, közösségi magatartásuk, leleményességük és kezdeményezőkézségük fejlesztése.
- A mozgásformák pontos végrehajtásának gyakorlásával a gyermekek örömhöz és sikerélményhez való juttatása, közös tevékenységek megszerettetése.
- A társakkal végzett együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával a gyermek énhatárainak, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, kooperáció képessége fejlődésének elősegítése.
- Változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető lehetőségek biztosítása a mindennapos mozgásra, valamennyi gyermek számára.
- Világos, konkrét értékeléssel a pozitív énkép alakulás támogatása.
- Kiemelt feladata a nagymozgások fejlesztése. A kúszás, mászás, csúszás, járás erősíti a törzsizmokat, segíti a helyes testtartás kialakulását.
- A függések gyakorlása a kar és kéz erejének erősítését és újabb testhelyzetek megteremtését szolgálja. A gyermek természetes módon ismerkedik a testrészekkel és azok funkcióival.
- Kiemelt feladata a testséma fejlesztése, a test részeinek megismertetése, mozgatása, behatárolása, megnevezése.
- A gyermek mozgáskoordinációjának fejlesztését kiemelten kezeli.
- A nagymozgásokat bővíti ugrásokkal, bukfencce, pontosabb szem- kéz-láb koordinációt igénylő feladatokkal. A jobb-, baloldal megismerését gyakoroltatja, ezzel segíti lateralitás kettéválását, a kéz-és lábdominancia kialakulását, rögzülését.
- Előtérbe helyezi a finommotorika fejlesztését, figyelembe veszi, hogy a fejlődés szenzitív szakasza e funkció fejlődésének kedvez (kirakó, építő, barkácsolás, eszközök fogása, tartása)

- A keresztcsatornák fejlesztését a bemutatott gyakorlatok szóbeli magyarázatával erősíti.
- A sajátos nevelési igényű gyermek a mozgásos játékokban, feladatokban való részvételére fokozott figyelmet fordít, elősegíti a gyermek mozgásának, koordinációs és kondicionális képességeinek a fejlődését.

A fejlődés várható főbb jellemzői óvodáskor végére:

- Szeretik és igénylik a mozgást, kitartók a mozgásos játékban.
- Fejlett a téri és időbeli tájékozódó képességük.
- Gyorsan reagálnak az őket ért ingerekre, kitartó mozgások elvégzésére is képesek.
- Mozdulásuk összerendezett, harmonikus, fel tudják venni a kellő ritmust.
- Ruganyos mozgásra is képesek, térbeni egyensúlyozó képességük megfelelő.
- Képesek betartani az egyéni-, csoportos-, sor-, és váltóversenyek óvodapedagógus által meghatározott szabályait, és figyelembe veszik a felnőttek értékelő véleményét.
- Ismerik a labdafogást, a labda átadásának különböző módjait, képesek irányítani a mozgását.
- Ismerik az alapvető kézi szereket.
- A sajátos nevelési igényű gyermek a fejlettségének, képességének megfelelően bekapcsolódik a különböző mozgásos tevékenységekbe.

Mozgás eszközei:

Tornapad, zsámoly, bordásfal, tornaszőnyeg, Greiswald készlet kiegészítőkkal, tornakarika, tornabot, babzsák, kendő, szalag, labda, maroklabda, magasugró készlet, húzókötel, futballkapu, ugrókötel, body-roll készlet.

5.6. A külső világ tevékeny megismerése

Helye a nevelés folyamatában

A környezettel való ismerkedés az óvodai nevelés egészében érvényesülő feladat, a 3-7 éves gyermekek életkori sajátossága a természet megismerésére való vágy. Ezt felhasználva megteremtjük a környezet és természetvédelmi szemlélet alapjait. A gyermekek

tapasztalatokat szereznek a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól.

A környezeti nevelés komplex tevékenységi rendszer, amely egységben szeretné megmutatni és érzékelteni azt, ami a valóságban is teljes egységében érzékelhető.

A környezettel való ismerkedés közben alakul a gyermekek társas magatartása. Fejlődik beszédmegértő és nyelvi kifejezőképessége.

A nevelés fontos feladata a szülőföldhöz, a nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív érzelmi viszony alakítása, a helyi népszokások felelevenítésével, megismertetésével. A gyermek a természeti és társadalmi környezetéből szerzett ismereteit játékában felhasználja, gyakorolja, munkatevékenységében alkalmazza.

A környezettel való ismerkedés a kisgyermek születését követő, a fejlődését alapvetően befolyásoló, az életkor növekedésével egyre táguló, az ismeretszerzésében alapvetően mélyülő folyamat.

Az óvodai nevelés akkor valósítja meg célját, ha fejlesztési programját a gyermek környezetével kapcsolatos gazdag tevékenységrendszerébe ágyazza, figyelemmel a tapasztalatszerzés megannyi természetes élethelyzetének tudatos, tervszerű megszervezésére.

A környezet megismerésével nevelés elősegíti azt, hogy a gyerekek az őket közvetlenül körülvevő és a tágabb természeti, társadalmi környezetről olyan tapasztalatokat szerezzenek, amelyek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz, a környezettel való aktív kapcsolat tevékeny kialakításához nélkülözhetetlenek. Segítik a gyermek spontán és irányítottan szerzett tapasztalatainak feldolgozását, fejleszti értelmi képességeiket.

A matematika tartalmú nevelés lehetőséget teremt a környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzésre.

Az óvodai életben a matematikai tartalom mindent átfog, áthat, és állandóan jelen van: játékban, mesében, versben, rajzolás, mintázás, kézimunka jellegű tevékenységben, énekzenében, a környezet megismerése-védelme esetében, a munka jellegű tevékenységeknél, valamint a mozgástevékenységeknél.

Az eredményes matematikai nevelés hatására a gyerekek egyre szívesebben vesznek részt matematikai jellegű tevékenységekben, előbbre jutnak az önálló tapasztalatszerzésben, felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli, téri viszonyokat: alakul ítélőképességük, fejlődik tér-, sík-, és mennyiségsszemléletük.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek megismertetése az őt közvetlenül körülvevő világgal.
- Tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését.
- Érezze jól magát a gyermek, az önként vállalt tevékenységek révén szerezzen ismereteket.
- Minden növényt, állatot a maga természetes környezetében ismertessünk meg. Minden lehetőséget használjunk ki a szabadban való tartózkodásra.
- Tanulják meg, hogy a természetben minden érték. Kirándulások során kincseket fedezzünk fel, és csak azt gyűjtjük, ami gyűjthető.
- A szülőföld, hazai táj, a népi, helyi, családi hagyományok, szokások, tárgyi kultúra, nemzeti jelképek értékeinek megismerése.
- Tapasztalás útján ok-okozati összefüggések megállapítása és megértése, önálló véleményalkotás elősegítése, döntési képesség megalapozása.
- A megfigyelésen alapuló megismerés, információszerezés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív, passzív szókincsének mennyiségi és minőségi gyarapítása.

Az óvodapedagógus a környező világ megismerését, annak matematikai, esztétikai összefüggéseivel együtt komplexen kezeli.

- A gyermekek érdeklődésének felkeltése a matematikai tevékenységek iránt, ehhez tapasztalatok, problémahelyzetek megteremtése.
- A logikus gondolkodás megalapozása, ok-okozati összefüggések, a világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése.
- A matematikai összefüggések felfedeztetése, tapasztalatok rendszerezése, elmélyítése önálló tevékenységekben is.
- A spontán helyzetek kihasználása matematikai tapasztalatszerzésre.
- A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, a differenciált fejlesztés megvalósítása.
- Spontán és irányított beszélgetéseken keresztül verbális fejlesztés, matematikai tartalmú kifejezések használata, szókincsbővítés.

A fejlesztés tartalma:

A gyermekek szerezzenek koruknak megfelelő ismereteket a családról.

- A gyerekek ismerjék a felnőttek óvodai munkáját. Önként vállalt közreműködésükkel járuljanak hozzá önmaguk és környezetük ápolásához, gondozásához.
- Szerezzenek ismereteket az óvoda környezetében lévő, megfigyelhető felnőtt foglalkozásokról (kereskedő, fodrász, postás, pék, stb)
- Legyen tapasztalatuk az orvos, védőnő, fogorvos feladatairól. Ismerjék a gyógyszerek használatát, a baleset-megelőzést.
- Tudják megnevezni az emberi testrészeket, ismerjék és gyakorolják önállóan tisztántartásukat, ismerjék érzékszerveiket, funkcióit, védelmét.
- Látogassanak el a bölcsődébe, iskolába, beszélgessenek az ott szerzett tapasztalatokról.
- Gyakorolják a helyes gyalogos közlekedést. Ismerjék a közlekedési eszközöket (vízi-, légi-szárazföldi).
- Figyeljék meg a napszakokat, gyakorolják az ehhez kapcsolódó tevékenységeket.

A természeti környezet megismerésére alapvető lehetőség az évszakok megismerésén keresztül kínálkozik.

Az időjárás, a természet jellemzői, változásai, a színek, a fények, a formák szépségei alapvető biológiai, ökológiai, kémiai, fizikai tapasztalatokra adnak lehetőséget.

A növény és állatvilág megismerése fontos része a környezet megismerésére nevelés tartalmának.

Védelmükre, gondozásukra nevelés elsősorban az élő állatokról szerzett, nagy élményerejű hatások miatt válhat sikeressé. Az állatokat (házi, vadonélő, bogarak, lepkék, madarak) természetes környezetben célszerű a gyermekekkel megfigyeltetni. (pl. eredeti helyszín, videofilm, állatkert).

Mind a társadalmi, mind a természeti környezet ismereteinek tartalma akkor megalapozott, ha az a kisgyermek környezetének adekvát, érzelmileg telített, élményhatású, az egyes gyermek számára konkrét tapasztalatokon alapul.

A matematikai nevelés tartalma szoros kapcsolatban van a környező valósággal. A gyerekeket körülvevő valóság mennyiségi és térbeli viszonyai, formái természetes napi szituációkban megfigyelhetők.

Tevékenykedés közben a megismerő képességek (érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémalátás, problémamegoldás) fejlesztése szinte észrevétlenül megvalósítható.

Játék közben folyamatosan létrejönnek olyan szituációk, melyek alkalmasak matematikai tartalmak közvetítésére.

A fejlődés várható főbb jellemzői óvodáskor végére

- Ismerik lakásunk címét. Tudják szüleik, testvéreik teljes nevét, szüleik foglalkozását.
- Az óvoda környékén jól tájékozódjanak.
- A testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően fel tudják sorolni. Ismerik az egyes érzékszervek funkcióját, védelmének módját, igényesek testük tisztaságára.
- Ismerik és gyakorolják a legfontosabb közlekedési szabályokat. Tudják, hogy a közlekedési eszközök az emberek munkájaként készülnek.
- Ismerik a közlekedéshez kapcsolódó alapvető magatartási és illemszabályokat.
- Felismerik és megnevezik a napszakokat.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, el tudják mondani az egyes évszakok jellegzetességeit.
- Felismerik és megnevezik a környezetükben lévő színeket, sötétebb és világosabb árnyalataikat.
- Ismerik a „növény” szó jelentését, tartalmát. Ismerik a növények fejlődését, részeit.
- Tudják, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van. Ismerik a növény gondozás alapvető műveleteit és a növényekkel kapcsolatos munkákat.
- Ismerik a gyógynövény kifejezést, s tudnak társítani hozzá néhány ismert gyógynövényt.
- Az ismert állatokat csoportosítani tudják élőhelyük szerint.
- Óvodáskor végére kialakul a gyermekekben a környezet védelméhez és a természethez való pozitív hozzáállás.
- A gyerekek matematikai jellegű helyzetről, problémáról elmondják saját gondolataikat.
- Egymás állításainak igazságtartalmát megítélik, megbeszélik.
- Szívesen vállalkoznak a felvett problémák megoldására. Jól ismert tulajdonságok szerint válogatnak, folytatnak, sorba rendeznek, kiegészítenek.
- Értik és helyesen használják a hosszabb, rövidebb, több, kevesebb stb. kifejezéseket.
- Hosszúság jellegű mennyiségeket önállóan is össze tudnak mérni.
- Össze tudnak mérni két halmazt párosítással, az elemek különféle színe, nagysága, elrendezése esetén.
- A tárgyakat meg tudják számlálni legalább tízig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.

A környezet megismerése, védelme – eszközök:

Képeskönyvek, diafilmek, videofilmek, képek, a termések gyűjtéséhez kosarak, a növények gondozásához szükséges eszközök, szerszámok.

5.7. Munka jellegű tevékenységek

A munka az óvodás gyermek számára játékos jellegű, gyakran nem is választható szét a játéktól. Alapvető követelmény a tevékenység során az önállóság, az öntevékenység lehetőségeinek megteremtése. A különböző munkafajták – önkiszolgálás, naposság, a gyermek saját személyével kapcsolatos munkák, a csoport érdekében végzett munkák – közös vonásaként azt kell kiemelni, hogy tevékenykedtetést jelentenek.

A munka az életre való felkészítést, a társadalmi gyakorlat megismerését éppúgy szolgálja, mint a személyiség fejlesztését. A munka tevékenység közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A munka jellegű tevékenységek legfontosabb eleme az összehangolt, közös cselekvés. Ez szükségessé teszi a gyermeke folyamatos szóbeli kapcsolattartását a társakkal és az óvodapedagógussal.

Az óvodai élet változatos tevékenységei a gyermeke anyanyelvi nevelését, érzelmi képességeinek fejlesztését szolgálja.

A helyes és érthető beszéd fejlesztésén kívül szükséges az egyéb kommunikációs jelzésekre is ráirányítani a gyermek figyelmét. Ezek gyakorlását az óvoda mindennapjaiban a tevékenységek segítségével kell megoldani.

Az óvodai nap folyamatában a különböző óvodai tevékenységek -a munka jellegű tevékenységek is-, együttesen jelennek meg, játékos elemekkel át- meg átszőve. A munka az óvodáskor végéig játékos jellegű marad.

Az óvodai játék és munka közötti különbség a kétféle tevékenység indítékában van. A munka célra irányuló tevékenység. Többnyire külső irányítással folyik, a gyermektől fegyelmet, kötelezettségvállalást és annak teljesítését igényli. A munka elvégzését külső szükségesség indokolja, eredményét mindannyian tapasztalhatják.

A gyermek bizonyosságot szerezhet arról, hogy mit tud, mire képes, mit gyakoroljon, kihez fordulhat segítségért, ki az, akivel már együttműködni is képes. Így jöhet létre a

feladatok megosztásával az együttműködés öröme. Az egyéni megbízások a gyermekek önállóságához, képességeihez, neveltségi szintjéhez igazodnak. Lehetnek csoporton belül és kívül végzett feladatok is. Alkalomszerű munkának tekinthető a környezet rendjének biztosítása, segítség az óvodapedagógusnak, egymásnak és a kisebbeknek, ajándékkészítés és egyéb megbízások. A folyamatos napirend (és az osztatlanság) körülményei között számtalan lehetőség nyílik arra, hogy a gyermektársak példája, valamint a feladatvégzéshez szükséges készségek, tulajdonságok kialakulhassanak, és tovább fejlődhessenek. A növények és a kisállatok gondozásával, ezek életfeltételeinek megteremtéséhez járulnak hozzá a gyerekek, miközben átélik és megfigyelik a tevékenységük nyomán létrejövő változásokat. A növénygondozás az udvaron (virágoskert, park) és a csoportszobában (élősarok) egyaránt folyhat. Az állatgondozás akvárium telepítését és a benne élő állatok gondozását jelenti, ami a gyermekek segítségével a felnőttek feladata.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodapedagógus minden munka jellegű tevékenység esetében is minden korcsoportban teremtsen meg a balesetmentes és örömteli munkavégzés feltételeit.
- Munkavégzés előtt az óvodapedagógus ismertesse meg a gyerekeket a munkavégzéshez szükséges eszközökkel, hívja fel figyelmüket a balesetek elkerülésének módjára.
- Ismertesse meg és gyakoroltassa a gyermekekkel a munkavégzés fázisait.
- Minden gyermek érdeklődésének, képességeinek, egyéni sajátosságainak megfelelő munkafeladatot kapjon.
- Az örömmel végzett gyermeki munka pozitív attitűddel épüljön be a személyiségbe, s ezáltal váljon szükségletté.
- Figyelembe veszi az egyes gyermekek egyéni sajátosságait, igyekszik elérni, hogy minden gyermek a képességeinek megfelelő munkafeladatot kapjon.
- Igyekszik elérni, hogy a gyermekek, a gátlásos, a visszahúzódó, gyengébb képességű társaikat is bevonják a munkába, alkalmat ad arra, hogy a gyerekek egymást is segítsék.
- Példamutató magatartásával elősegíti a gyermekek igényes munkavégzéséhez szükséges pozitív beállítódást, képességeik kibontakozását, érzelmeik alakulását.
- Segíti, hogy megalapozódjon a munka iránti tisztelet, a munka eredményének megbecsülése, fontosságának és hasznosságának értelme. Kialakuljon a munka szeretete és a fejlettségi szintnek megfelelő feladat tartás és feladattudat.

- A tevékenységekhez kapcsolódó spontán beszédhelyzetekben különböző beszédformákat (udvarias megszólítás, kérdés, buzdítás, dicséret verbális kifejezései) gyakoroltatja, munkavégzéssel kapcsolatos fogalmakat, ok-okozati összefüggéseket, műveleteket megnevez, mondatba foglal.
- A sajátos nevelési igényű gyermek fejlettségét figyelembe véve, bevonja a tevékenységekbe, önállóságot biztosít számára, különös tekintettel az önellátás és a személyes higiéné területein.

A nevelőmunkát segítő az óvodapedagógussal együttműködve

- Az óvodapedagógussal egyeztetett elvek és feladatok alapján bevonja a gyermekeket a csoportot érintő munkákba. Kisebb megbízásokat ad, azok teljesítésében segíti a gyermekeket.
- Segít a gyerekeknek a játékok elrakásában, közben felhívja a figyelmüket azok állagának megőrzésére.
- A napos munka zökkenőmentes elvégzéséhez a feltételeket megteremti.
- Munkája során viselkedésével, kommunikációjával mintát mutat, hat a gyermekekre.

A fejlődés várható főbb jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek szívesen végeznek munka jellegű tevékenységeket, munkájuk során együttműködnek.
- A naposok önállóan, igényese, esztétikusan végzik munkájukat. Örömmel vállalkoznak napos tevékenységre.
- Figyelemmel kísérik a növények és állatok fejlődését, közreműködnek a gondozásukban.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízások elvégzésére. Örömmel segítenek a kisebbeknek.
- A munkaeszközöket önállóan, vagy kis segítséggel használja a balesetvédelmi vonatkozások figyelembe vételével.
- Kialakul a belső késztetésből fakadó feladattudat a munkatevékenységek iránt.

5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tanulás óvodában folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szituált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti- és időkeretben valósul meg.

A tanulás legtágabb definíciója szerint: minden újnak az elsajátítása. Ebben az értelemben az óvoda gyermek tanul a legtöbbet.

Élményük, tevékenységük révén tapasztalatokra tesznek szert, ezáltal fejlődnek készségeik.

Az ismeretszerzés természetes közege a játék. A játék során fejlődik érzékelésük, észlelésük, emlékezetük, figyelmük, képzeletük, gondolkodásuk.

Szerzett tapasztalataikat ugyanakkor játékaikban újraalkotják.

Fontos feladatunk a játéktevékenység személyiségformáló hatásainak kiaknázása.

Az integráció: egységesülést, beilleszkedést, beolvasztást jelent.

Az úgy értendő, hogy bizonyos fejlesztő hatások, a játék folyamatába beágyazódva fejtik ki hatásukat, klasszikus értelemben vett kezdeményezést, tevékenységet nem igényelnek. Igénylik viszont a játéktevékenység megtervezését. Természetesen nem az a pedagógus dolga, hogy játsszék a gyerek helyett, hanem az, hogy élményt biztosítson, megtervezze és megszervezze a gyermek játékát, kiaknázza a játékban rejlő fejlesztő hatásokat.

A játékban integrált fejlesztés különösen a készségalakulás tekintetében hangsúlyos, a pszichikus funkciók fejlesztésében fejt ki pozitív hatását.

A közös játék kooperációt feltételez; a társakkal együtt kell működni, meg kell tanulni a szerepek felosztását, vagy éppen a játékszabályt, és alkalmazkodni kell hozzá. Világos, mások által is érthető kommunikációra van szükség, megfelelő nyelvi és udvariassági formulákat kell alkalmazni stb.

A játék tehát számtalan nevelő hatása révén segít minket nevelési céljaink megvalósításában. Folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk a játékba integrált fejlesztés személyiségformáló, készségfejlesztő hatásait.

A tanulás másik típusa az óvodapedagógus által tervezett, kezdeményezett tevékenység, amiben a gyerekek érdeklődésüknek megfelelően vesznek részt.

A tevékenység komplexitását az óvodapedagógus által tervezett téma több szempont szerinti „körbejárása” biztosítja.

A komplex jelentése bonyolultan összetett; több szakma, tudományág, stb. eszközeit, szempontjait, eredményeit felhasználó, egyesítő módszer, szemlélet stb.

Az óvodai tanulási folyamatban ez azt jelenti, hogy több tevékenységi forma elemei jelennek meg egyazon téma feldolgozása során.

Nem húzunk éles határvonalat az egyes tevékenységformák közé, hanem biztosítjuk közöttük az átjárhatóságot.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermeki személyiség fejlesztését az életkori és fejlődési sajátosságok figyelembe vételével, interaktív tanulási-tanítási módszerek dominanciájával valósítja meg.
- Sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálása.
- Egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükséglethez és egyéni képességhez igazodva.
- A gyermek önálló döntésén alapuló tevékenységrendszerben az óvodapedagógus megfelelő mennyiségű és minőségű segítségadásnak biztosítása.
- Kompetenciák fejlesztése során a tanulási folyamatban érzelmet közvetít a gyermek felé, motiválja a gyermeket érzelmei bátor kinyilvánítására.
- A tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
- A gyermeki fejlődés állandó folyamatában nyilvánvalónak tekinti az egyéni különbözőségeket, fejlődési ütemet, és azt, hogy minden gyermek saját képességei szintjén érhet el az eredményeket. Az ismeret megalapozására törekszik.
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a tanulást.
- A gyermek kíváncsiságára építve: felhasználja, az aktivitást- értékeli a kreatív megoldásokat- a játékba integrált, cselekvéses gondolkodási formák lehetőségeit teremti meg, - egyénhez mérten értékeli - örömteliséget biztosít- fokozatosan és folyamatosan várja el az együttműködést, a feladattartást, az irányíthatóságot.

A tanulás lehetséges formái:

- Utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás (szokások alakítása)
- Spontán játékos tapasztalatszerzés
- Cselekvéses tanulás
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.
- Gyakorlati probléma megoldás

A fejlődés várható jellemzői:

- Érdeklődik az egyes tanulási tevékenységek iránt, kreatív. Az egyszerű feladatokat megértik, képesek azonosulni az óvodapedagógus által meghatározott feladattal.
- Az iskolai tanulás megkezdéséhez rendelkeznek megfelelő készségekkel, képességekkel, kialakul a szokás-és normarendszer.
- Kialakul a gyermekben az iskola, a tanulás iránti vágy.
- Érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt.
- Képes egyszerű gondolkodási műveletek végrehajtására, szókincse változatos, beszédében elvont kifejezéseket használ.
- Képes a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére.
- Szándékos figyelme, és a bevézés aktivizálódik, a választás, döntés lehetőségeinek biztosításával.
- Feladatainak végrehajtásában kitartó.
- Munkatempója, feladattartása életkorának megfelelő.

Az SNI kisgyermek kompetenciáinak mérése- értékelése, más kritériumok mentén, de ugyanazon elvi és gyakorlati feltételek mellett történik, mint a többi gyermeké.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek gondozása, nevelése

Helyzetkép

Jelenleg óvodánkban nincs gyógypedagógus. A Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Füzesabonyi Tagintézményének szakemberei, illetve utazó gyógypedagógus látja el intézményünkben ezt a feladatot. Az ő segítségükkel fejlesztjük a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekeket.

A Nemzeti Köznevelési törvény 4. §-a alapján:

(3) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

(25) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Intézményünkben integráltan neveljük azokat az enyhén fogyatékos, részképesség- vagy részfunkció-zavaros gyermekeket, akik normál óvodai csoportba beilleszthetők, nevelésük, fejlesztésük speciális szaktudást igényel.

Az óvodai nevelés a különös gondozást igénylő gyermekek esetében is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik.

Célunk:

- * A gyermekek fejlődéséhez alapvetően szükséges érzelmi biztonság megteremtése és megtartása
- * Megfelelő körülmények biztosítása a folyamatos fejlődéshez
- * Egyéni fejlődési ütem, képesség, tehetség, szociokulturális háttér figyelembe vételével a hátrányos helyzetből való felzárkóztatás segítése, a tehetség kibontakozása
- * Ezen gyerekek hátrányainak enyhítése, az előítéletek csökkentése

Feladat:

- * A gyermek környezetének minél teljesebb, pontosabb megismerése
- * Kapcsolattartás a szakemberekkel
- * Fejlődésük nyomon követése
- * Egyénre szabott program kidolgozása

Tehetséggondozás

A tehetséggondozás elsődleges célja a tehetséges gyermek speciális fejlesztése. A tehetség a személyiség alapvető vonása, mely lehetővé teszi a jó képesség magasabb szintűvé alakítását.

A gyermek érdeklődésének, kíváncsiságának felkeltése, információéhségének kielégítése, ezek mellett együttműködési készségének fejlesztése.

A gyermekek kiscsoportban, oldott légkörben sokkal kreatívabbak, nyitottabbak, bátrabbak. Hozzájuk hasonló képességű és érdeklődésű gyermekek között tevékenykedhetnek. Ezt a célt szolgálják a speciális irányultság alapján szerveződő óvodai csoportok.

A gyermek tevékeny lény, a fejlesztés tartalma mindig a tevékenységben, tapasztalás útján sikeres.

A tehetséggondozás célja mindig az önállóan tevékenykedni akaró, tudó boldog személyiség elérése.

Az óvodai nevelés során a 4-7 éves korban már bizonyos jelek alapján a tehetségígéretes gyermek megmutatkozhat. Óvodás korban a kreativitás legszembetűnőbben a játékban ismerhető fel. Az ilyen gyermek aktív, különleges dolgokat alkot, nem a megszokott szabályok szerint cselekszik, az eredmény mégis fantasztikus.

Intézményünkben a tehetségeket csoporton belül az óvodapedagógus felismeri, és differenciáltan fejleszti, egyéni és mikrocsoportos foglalkoztatási formában.

Ünnepek, hagyományok rendezvények

Óvodánk kalendárium

Időpont	Szokások, hagyományok, rendezvények	Programok
Szeptember	Szüreti mulatság	táncház
Október	Állatok világnapja	séták, kirándulások
	Egészségnapok	mozgás, saláta készítés, előadások, mézes reggeli
November	Tökös nap	tökfaragás, az évszakhoz kapcsolódó feladatok
	Adventi készülődés	adventi koszorú készítése, első gyertya meggyújtása - műsor
December	Karácsonyi készülődés	mézeskalácssütés, díszítés
	Mikulás ünnepség	Mikulás fogadása csoportonként - ajándékok átadása dalok, versek kíséretében
	Gyertyagyújtás	kis műsor dalokkal, versekkel
	Adventi vásár	megnyitó műsor, szülők fogadása portékák árusítása
	Karácsonyi koncert	meghitt karácsonyi hangulat teremtése dalokkal
Január	Magyar Kultúra Napja	Zeneiskola interaktív előadása
Február	Farsangi mulatság	jelmezes felvonulás
	Pizsi party	programok, zene, tánc, pizsiben
Március	Március 15. Megemlékezés	zászlók, kokárdák készítése közös műsor a városi emlékműnél
	Víz világnapja	játékos programok
Április	Húsvéti vásár	megnyitó műsor, szülők fogadása portékák árusítása
	Költészet napja	versmondás
	Fenntarthatósági nap	játékos programok

	Föld Napja	játékos programok udvarrendezés, virágültetés, szemétszedés
Május	Anyák napja	ajándékkészítés, műsor
	Madarak és fák napja	játékos programok
	Gyermekhét	játékos programok: ugrálóvár, kék lámpás nap, bűvész, fagyizás, gyermeknapi ajándék átadása
	Nagycsoportosok búcsúztatása	műsor dalokkal, versekkel
Június	Apák napja	ajándékkészítés, műsor
Augusztus utolsó hete	Játsonap – nyílt nap	Ismerkedés a szeptemberben óvodába érkező gyerekekkel

VI. Gyermekvédelem

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. Törvény rendelkezései az irányadóak.

Minden pedagógus és óvodai dolgozó munkaköri kötelessége a rábízott gyermek védelme, pedagógiai eszközökkel való segítése.

Az óvoda és a család kapcsolattartásából adódóan az óvodapedagógus az elsők között érzékeli, ha a gyermek családi neveltetése zavart szenved. Ez leginkább a kedvezőtlen szociális és gazdasági hatások, életvezetési problémák következménye.

A csoportvezető óvodapedagógus tapasztalatait közli az óvoda igazgatójával, aki a gyermekbántalmazás védelme, illetve pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető tényezők megléte esetén felveszi a kapcsolatot a Család- és Gyermekjóléti Központtal, valamint az egészségügyi intézmények képviselőivel (házi orvos, gyermekorvos, védőnő). Közös próbáljuk meghatározni a konkrét segítségnyújtás formáit.

Az óvodában olyan légkört kell teremteni, olyan pedagógiai tevékenységet kell kialakítani, amely eleve kizárja annak a lehetőségét, hogy bármely gyermek származása, színe, neme, vallása, nemzeti-etnikai hovatartozása miatt hátrányos helyzetbe kerüljön. Az óvodának közre kell működnie a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében.

A pedagógiai tevékenységgel szemben támasztott alapvető követelmény, hogy mindenki számára biztosítsa a fejlődéshez szükséges feltételeket, azokat a lehetőségeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a gyermek képességeit kibontakoztathassa, leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél, vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak.

A Füzesabony-Szihalom Szociális, Család-és Gyermekjóléti Központ munkatársa heti rendszerességgel intézményünkben óvodai szociális segítséget és tanácsadó tevékenységet végez. Saját intézménye megbízásából, illetve az óvodapedagógusok jelzése alapján megfigyeli a gyermekeket, illetve egyéni konzultációkat, tanácsadást tart.

VII. Az intézmény integrációs programja

Az integrációs programunkkal célunk:

A hátrányos helyzetű, és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek:

- * Esélyegyenlőségek növelése,
- * Hátrányok csökkentése,
- * Egyéni szükségleteinek megfelelő speciális fejlesztése,
- * Az iskolai életmódra való felkészítése.

Feladatunk:

Valamilyen hátránnyal küzdő gyermekek számára speciális

- * Személyiségfejlesztő,
- * Tehetséggondozó,
- * Felzárkóztató programok szervezése.

VIII. Az óvoda kapcsolatai

Az óvoda kapcsolatrendszer

Az óvoda kapcsolatrendszerének kiépítése a gyermekek egységes szemléletű nevelése érdekében történt.

Az óvoda a helyi társadalomban elfoglalt helye szerint természetes kapcsolatban van különböző csoportokkal, szervezetekkel, intézményekkel.

A legfontosabb és legszorosabb kapcsolata természetesen az óvodába járó gyermekek családjával van.

A család és az óvoda kapcsolata

A gyermek elsősorban a családban nevelődik, az óvodai nevelés a családi nevelést egészíti ki. Ebből következik, hogy a családok számára nyitottnak kell lennie az óvodának.

(Sajnos gyakori a családban végbement funkcionális változások következtében, hogy az óvodára hárul a fejlődésben történő lemaradások korrigálása is.)

A szülők számára biztosítani kell a lehetőséget az óvodai életbe történő betekintésre. Nagyon fontos, hogy segítséget kapjanak a pedagógusoktól a nevelési gondok, problémák megoldásához.

A gyermekek óvodába érkezése és távozása rugalmas. Az óvoda ezáltal lehetőséget nyújt arra, hogy a gyermekek lehetőség szerint minél több időt töltsenek otthon a családjukkal.

Az óvoda a szülők – mint megrendelők – számára szakmai szolgáltatást nyújt. Ez a szolgáltatás a gyermekek nevelése, fejlesztése érdekében csak akkor eredményes, ha tartalmaz az együttműködés.

Az együttműködés formái:

Családlátogatás alkalmával az óvodapedagógus természetes családi környezetében találkozik a gyermekkel. Felmérheti a helyét a családban, tájékozódhat a család nevelési elveiről, szokásairól.

Nyílt nap alkalmával lehetőséget biztosítunk a napi életbe való betekintésre. A szülők személyes élményeik alapján gyermekük új vonásait, tulajdonságait fedezheti fel, képet kaphatnak a gyermek közösségben elfoglalt helyéről, viselkedéséről.

Fogadó órák megtartását célszerű személyre szabottan, időpont egyeztetés után lebonyolítani. Ezek az alkalmak adnak lehetőséget olyan információk cseréjére, melyek a gyermekkel vagy közvetlen környezetükkel kapcsolatosan, esetleg bizalmas jellegűek.

Szülő értekezleteken az óvodát, a csoportot, a gyermekeket, a szülőket érintő legfontosabb témákat, feladatokat, programokat, problémákat beszéljük meg.

Az óvodapedagógus feladata a szülők véleményének meghallgatása, javaslataik figyelembevétele.

A közös programok, ünnepek lehetőséget teremtenek a család és az óvoda közötti kapcsolat elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének jobb megismerésére, nevelési elveik közvetítésére. A közös programok nem csak az ünnepeket tartalmazzák, hanem a szülőkkel szervezett kirándulásokat, sportprogramokat, kulturális eseményeket és az ezekre történő felkészülést.

A bölcsőde és az óvoda kapcsolata

A bölcsőde az óvodába lépés előtti intézményes nevelés színtere, hasznos információkat adhat a gyermek óvodáskor előtti fejlődéséről. Az intézmények közötti átmenetet megkönnyíti a gyermekek gondozásáért, neveléséért felelős személyek kapcsolattartása.

Az iskola és az óvoda kapcsolata

A város iskoláival fontos a jó együttműködés fenntartása. Különösen fontos a Teleki Blanka Általános Iskolával történő szakmai együttműködés, hiszen növendékeink döntő többsége itt kezdi meg általános iskolai tanulmányait. A pedagógiai kapcsolattartás célja az óvoda és az iskola közötti átmenet segítése.

Feladataink:

- Nagycsoportosaink minden tavasszal látogassanak el az első osztályokba. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az iskoláról.
- A volt nagycsoportos óvodapedagógusok látogassák meg az első osztályosokat, kapjanak visszajelzéseket iskolai előmenetelükről.
- A leendő első osztályos nevelők tartsanak szülői értekezletet a nagycsoportos gyermekek szülei számára.

A kapcsolattartás egyéb szinterei:

Az óvodai élet alatt a Pedagógiai Szakszolgálatok, az Egészségügyi Szakszolgálat (orvos, szakorvos, védőnő), a Gyermek- és Ifjúságvédelem intézményei a gyermekek nevelését speciális szakismereteikkel segítik.

A közművelődési intézmények (könyvtár, mozi, Művelődési Központ) rendezvényeit a gyermek alkalmazkodva életkori sajátosságaikhoz, érdeklődésüket figyelembe véve, látogathatják csoportosan, a pedagógus vezetésével, vagy egyénileg, szüleikkel.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez, vallási felekezethez tartozó gyermekek felvétele esetén az óvoda felveheti a kapcsolatot a kisebbségi szervekkel, egyesületekkel, önkormányzatokkal.

A pedagógiai munka dokumentációi

A pedagógiai munka dokumentációi az Ovikréta felületén kerülnek rögzítésre:

- felvételi előjegyzési napló, rögzíti a gyermekek felvétellel kapcsolatos adatokat,
- felvételi és mulasztási napló, rögzíti a gyermekek mulasztásairól szóló információkat,
- óvodai csoportnapló, tartalmazza a csoportnapló bejegyzéseket, a heti- és napi rendet, a szülői értekezleteket, ellenőrző látogatásokat, nevelési és szervezési feladatokat, valamint feljegyzéseket a csoport életéről.
- óvodai törzskönyv az óvoda teljes jogi státuszát és a gyermekeiről szóló alapvető adatokat tartalmazó dokumentum
- a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció anamnézistől a kimeneti mérésig
- éves tematikus terv, mely tartalmazza az óvodai tevékenységek részletes terveit.

Intézményi önértékelés, TÉR eredményesség, pedagógus továbbképzés, pedagógusminősítés

Az intézményi önértékelés

Célja, hogy intézményre vonatkozó intézményi elvárások teljesülésének értékelése alapján a vezető a nevelőtestület bevonásával az intézményre vonatkozóan meghatározza a kiemelkedő és a fejlesztendő tevékenységeket, majd erre építve fejlesztéseket tervezzen, fejlesztési feladatait intézkedési tervben rögzítse, szervezeti és egyéni tanulási, önfejlesztési programokat indítson, hogy azután az újabb önértékelés keretében vizsgálja a programok megvalósításának eredményességét.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben megfogalmazott általános szabály, hogy az intézményeknek ötévente kell elvégezni az intézmény önértékelését.

Az önértékelést támogató informatikai rendszerben az általános elvárások értelmezése alapján az intézmények feladata az intézményre vonatkozó elvárásrendszer elkészítése, amelynek során az önértékelési kézikönyvben szereplő, általánosan minden azonos intézménytípusra értelmezhető elvárás tartalmát – amennyiben az intézmény azt konkrétan szabályozza – a helyi szabályozás szerint módosíthatja (pontosító, értelmező elvárásokat fogalmazhat meg). Az így elkészített intézményi elvárásrendszer módosított elvárásai levezethetők az adott intézményre jellemző sajátosságokból, támogatják az intézményi célok teljesülését. Az önértékelések előtt az intézményre vonatkozó aktuális intézményi saját elvárásrendszert rögzíteni kell az önértékelést támogató informatikai rendszerben, mivel ennek hiányában nem indítható önértékelés.

Az intézmény önértékelése során az értékelést végző az alábbi területekről származó adatokat és tapasztalatokat használja fel:

1. Pedagógiai folyamatok
2. Személyiség- és közösségfejlesztés
3. Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények
4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció
5. Az intézmény külső kapcsolatai
6. A pedagógiai működés feltételei
7. Az intézménytípusra vonatkozó nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

Pedagógus teljesítményértékelés

Az értékelő vezető évente a teljesítményértékelési időszakra vonatkozóan értékeli a pedagógusok teljesítményét.

A teljesítményt a személyre szabott éves teljesítménycélok, valamint a feladatellátás egyes összetevőit megjelenítő egységes értékelési szempontok alapján kell értékelni.

A TÉR szereplői

Értékelendő személy: a teljesítményértékelési időszak első napján legalább Pedagógus I. besorolással rendelkező pedagógus munkakörben foglalkoztatott, valamint a Púétv. 98. § (3) bekezdésében meghatározott pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott (nem minden NOKS-os, gyakornok sem)

Értékelő vezető: értékelendő személy esetében a nevelési-oktatási intézmény igazgatója, főigazgatója (a továbbiakban együtt: igazgató), az igazgató esetében a nevelési-oktatási intézmény fenntartójának kijelölt képviselője,

Közreműködő: a főigazgató-helyettes, az igazgatóhelyettes, a tagintézmény-igazgató, az intézményegység vezető, valamint az értékelendő személy munkaközösségének vezetője/vezetői.

A pedagógusok személyre szabott teljesítménycéljait (évente 3 meghatározott cél, vezetők esetében 4) az Ovikréta TÉR felületén jelenítik meg. Az értékelés komplex rendszerében a pedagógus saját magával szemben támasztott fejlődési elvárásait fogalmazza meg annak figyelembe vételével, hogy a kijelölt célok illeszkedjenek az intézmény pedagógiai programjában, éves munkatervében, belső szabályzataiban szereplő célokhoz, valamint az adott pedagógus előző teljesítményértékelésben, illetve külső értékelésben (amennyiben volt ilyen) meghatározott fejlesztendő tevékenységekhez.

A személyre szabott teljesítménycélok esetében lehetőség van rá, hogy a személyes teljesítménycélok szakmai, nevelési, módszertani területeket öleljenek át. A teljesítménycélok magukban foglalhatnak az alapfeladatként elvégzett tevékenységekkel kapcsolatos, egyértelmű minőségi vagy egyéb mutatóhoz kapcsolódó elemeket is. A pedagógus egyéni, személyes teljesítménycéljainak végső jóváhagyása az igazgató feladata.

A TÉR rendelet meghatározza a szempontokat és az egyes szempontok pontszámát. Az OH intézményspecifikus ajánlásaiban a szempontokat további részterületekre részpontszámokra bontja. A részterületeken belül indikátorok segítik az egységes értelmezést. Az értékelés zárása során fontos, hogy az értékelés személyes megbeszélésen záruljon, a munkatársak számára fontos az egyértelmű és rendszeres visszacsatolás. Az értékelő

megbeszélésen részt vesz a) az értékelő vezető, b) az értékelendő személy, c) az értékelő vezető által felkért közreműködő, valamint d) ha az értékelendő személy munkaközösségnek a vezetőjét közreműködőként nem kérték fel, akkor az értékelendő személy kérésére a munkaközösség vezetője. A közreműködő javaslatot tehet egy vagy több értékelési szempont vagy a teljes értékelés pontszámára az értékelő vezető számára, aki a javaslatot mérlegeli.

Az értékelés során figyelembe veendő szülői kérdőívek eredménye, melynek kitöltésére április 1-től van lehetőség. A vezetők és pedagógusok értékelését augusztus 15-ig kell lebonyolítani. Az igazgató által jóváhagyott végleges értékelést a fenntartó ellenőrizheti, kérheti a pontszám indokolását.

Az értékelés eredménye szerint lehet kiemelkedő teljesítményszintű 80% vagy afeletti, átlagos teljesítményszintű 50% vagy afeletti, a fejlesztendő teljesítményszintű értékelés 50% alatti.

A véglegesített pontszámot és a teljesítményszintet az értékelt személlyel való közlését követően rögzíteni kell a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben.

A véglegesített értékelést az értékelt személynek elektronikus dokumentumként, a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kell kézbesíteni.

Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

Pedagógus továbbképzés

A pedagógus-továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van a nevelő és oktató munka keretében a gyermekekkel, tanulókkal való közvetlen foglalkozás megtartásához, a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez, a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához, a köznevelési intézményirányítási, vezetési feladatainak ellátásához.

Azok a pedagógus-továbbképzési programok számíthatók be a pedagógusok továbbképzési kötelezettségének teljesítésébe, melyek szerepelnek az Oktatási Hivatal által nyilvánosságra hozott pedagógus-továbbképzési nyilvántartásban.

A pedagógus a pedagógus-munkakör betöltésére jogosító oklevél megszerzését követő ötödik év szeptember hónap első munkanapjától öt éves ciklusokban vesz részt a pedagógus-továbbképzésben.

A pedagógus előmeneteli rendszerben a „Gyakornok” fokozatba besorolt pedagógus a gyakornoki ideje alatt két alkalommal gyakornoki továbbképzést teljesít.

A pedagógus, a pedagógus-továbbképzést a köznevelési intézmény igazgatója által kijelölt szakmai megújító képzések, valamint a pedagógus által választható képzés elvégzésével teljesíti, melynek keretében a köznevelési intézmény igazgatója által kijelölt tartalmi megújító képzés hozzájárul az adott pedagógus szakképzettséghez kapcsolódó képzésben megszerzett ismeretek és jártasság megújításához, kiegészítéséhez.

A pedagógus által választható képzés a pedagógus nevelő-oktató munkájához szükséges ismereteknek és készségeknek a bővítésére, fejlesztésére szolgál.

A pedagógus-továbbképzési intézményi programot a köznevelési intézmény igazgatója – ha az intézményben szakmai munkaközösség működik – a szakmai munkaközösség részvételével dolgozza ki.

A pedagógus továbbképzési intézményi programot az igazgató a tanévet megelőző április 30-áig készíti el.

A pedagógus-továbbképzési intézményi programban kell meghatározni azokat a tartalmi megújító képzéseket, amelyeken a pedagógusnak részt kell vennie, valamint azokat a választható képzéseket, amelyeken a pedagógus részt kíván venni.

A pedagógus-továbbképzési intézményi programban kell megtervezni, hogy hány személy és milyen időkeretben vesz részt a pedagógus-továbbképzésben. A munkáltatói jogkör gyakorlója a pedagógus-továbbképzési intézményi program elfogadása után a tanulmányi rendszeren keresztül értesíti azt a pedagógust, akinek pedagógus-továbbképzést kell teljesítenie.

A pedagógus-továbbképzési intézményi program a tanévre vonatkozóan tartalmazza azoknak a nevét, munkakörét, akiknek a részvételét betervezték, a pedagógus-továbbképzés megjelölését, a várható távollét idejét, a helyettesítés rendjét.

A pedagógus-továbbképzési intézményi program elkészítésénél előnyben kell részesíteni azt, akinek a pedagógus- továbbképzés kötelező óraszámainak teljesítéséhez rövidebb idő áll rendelkezésre.

Az igazgató a pedagógus számára a pedagógus továbbképzést követően kiállított tanúsítvány adatait a pedagógus-továbbképzési nyilvántartásban rögzíti.

A fenntartó ellenőrzi a pedagógus-továbbképzési intézményi programba felvett pedagógusok pedagógus- továbbképzési kötelezettségeinek teljesítését.

A pedagógus-továbbképzés öt éves ciklusonként összesen legalább százhusz kredit értékű tartalmi megújító képzésen és választható képzésen való részvétellel és az előírt tanulmányi követelmények teljesítésével valósul meg. Egy kredit hatvan perc tanulmányi munkaórát jelent.

A gyakornoki továbbképzés két, egyenként tizenöt kreditértékű képzésen való részvétellel és az előírt tanulmányi követelmények teljesítésével valósul meg. Az egyik továbbképzés a köznevelés közszolgálat voltával kapcsolatos ismeretekre készít fel, a másik a pedagógus munkaköréhez kapcsolódó, az igazgató által megjelölt képzés, amely a nevelő-oktató munka során alkalmazott tartalomszabályozókról szól.

A pedagógusnak a pedagógus-továbbképzés teljesítéséhez szükséges százhusz kreditből legalább hatvan kreditet tartalmi megújító képzések keretében, további legfeljebb hatvan kreditet választható képzések keretében kell teljesítenie.

Pedagógusminősítés

A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló alapvető feladata a rábízott gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

A 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról biztosítja a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak számára a pedagógus életpályán való előmenetel lehetőségét. Ha a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakört betöltő pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkezik, jogosult besorolásra és a havi illetményre.

A pedagógus fokozatok

A pedagógus, valamint a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott az általa megszerzett legmagasabb, a munkakör ellátásához előírt iskolai végzettség, valamint állam által elismert szakképesítés, szakképzettség, továbbá a nevelő, oktató munkája ellátásához közvetlenül kapcsolódó, azt közvetlenül segítő doktori cím, tudományos fokozat, valamint akadémiai tagság, szakmai gyakorlat, publikációs tevékenység, minősítő vizsga és a minősítési eljárás keretében elnyert minősítés alapján

- a) Gyakornok,
- b) Pedagógus I.,
- c) Pedagógus II.,
- d) Mesterpedagógus,
- e) Kutatótanár fokozatokat érheti el.

Az a) b) pontja szerinti pedagógus fokozat megszerzése kötelező, d) és e) pontja szerinti pedagógus fokozatok megszerzése a feladathoz kapcsolódóan határozatlan vagy határozott időre szólóan lehetséges.

A pedagógus minősítés törvényben meghatározott minősítő vizsgán, minősítési, vagy pályázati eljárásban való részvétellel történik. A minősítés során a pedagóguskompetenciákhoz kapcsolódó indikátorok alapján minősítő bizottság értékeli a pedagógus tevékenységét. A minősítő bizottság a pedagógus teljes körű tevékenységét, különösen a pedagógus munkaköri leírásában megfogalmazott kötelezettségek teljesítését vizsgálja.

Ha a gyakornok a megismételt minősítő vizsgán „nem felelt meg” minősítést kapott, köznevelési foglalkoztatotti jogviszonya a törvény erejénél fogva a minősítő vizsga vagy a megismételt minősítési eljárás eredményének közlését követő hónap első napján megszűnik.

A sikeres minősítés alapján a pedagógust, valamint a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottat a sikeres minősítésről kiállított okirat dátumát követő január 1-jén vagy szeptember 1-jén kell előre sorolni a következő fokozatba.

A pedagógiai program nyilvánossága:

A Pedagógiai Programot a nevelési oktatási intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni, valamint a KIR közzétételi listájában meg kell jeleníteni.

A helyi pedagógiai programról az óvodánkba beiratkozó gyermekek szüleit igény esetén előzetesen az előjegyzésre jelentkezéskor, illetve az első szülői értekezleten tájékoztatjuk.

A helyi pedagógiai programról tájékoztatást külső érdeklődőknek az intézmény igazgatója, vagy helyettese, az óvodába járó gyermekek szüleinek a vezető és a nevelőtestület tagjai adnak.

A program- az óvoda többi dokumentumával együtt- az óvodában, a vezetői irodában bármikor hozzáférhető, illetve az intézmény weboldaláról (<https://hetszinviragfabony.webnode.hu/>) letölthető.